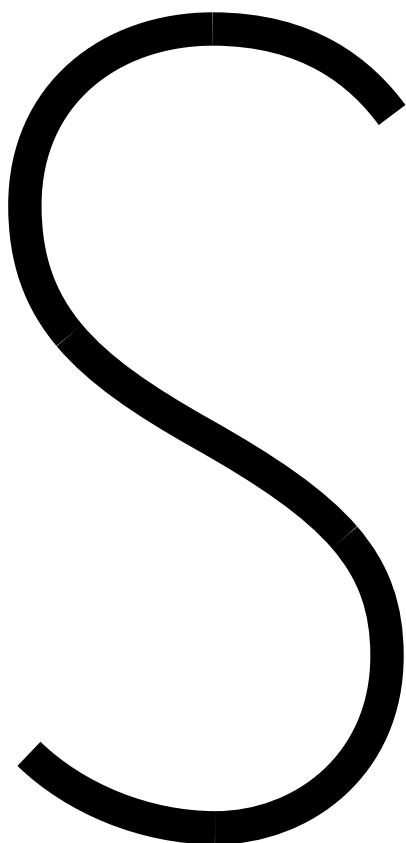

Adviezen Activiteitenprogramma's 2025-2026 – positief, onvoldoende budget

stimuleringsfonds creatieve industrie

vormgeving
architectuur
digitale cultuur

p.o. box 29066
3001 gb rotterdam

groothandelsgebouw
ingang c, 5e etage
weena 723, rotterdam

+31 (0)10 436 16 00

Aanvrager:	Stichting Fabrikaat
Titel:	TERRA_TORY
Gevraagd bedrag:	€ 87.497

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Fabrikaat dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *TERRA_TORY*. Het aangevraagde bedrag is € 87.497 per kalenderjaar. Stichting Fabrikaat is gevestigd in Nijmegen en dient in binnen het landsdeel oost.

Fabrikaat is een ontwerpplatform gericht op het actief ontwikkelen, delen en uitwisselen van kennis en inzichten over het gebruik van lokale, natuurlijke en herwinbare grondstoffen en innovatieve ontwerp toepassingen die hieruit voortkomen. Ze realiseert haar ontwerp programma sinds 2013 en is sinds 2017 gevestigd in ontwikkelgebied de Waalsprong in Nijmegen-Noord. Begin 2023 is een nieuwe onderzoeks- en publiekslocatie geopend op een groene locatie aan de rand van een stadswijk in ontwikkeling. Dit transitiegebied is een voorheen landelijke omgeving met een eigen identiteit, door de eeuwen heen gevormd. Deze identiteit wordt voortgezet in een nieuwe ambitieuze, stedelijke opgave waarbij een nieuwe stadswijk wordt ontwikkeld. Fabrikaat beoogt via haar programma een steeds toonaangevendere gespreksstarter en katalysator te zijn voor een duurzame omgang met onze (veranderende) natuurlijke omgeving en wil specifiek een bijdrage leveren aan de ontwikkeling en implementatie van biobased design. De lokale omgeving dient voor Fabrikaat als testing ground: doorlopend worden gebiedskenmerkende grondstoffen onderzocht op hun eigenschappen en potentie voor hoogwaardig ontwerp. Daarnaast richt Fabrikaat zich op alternatieven voor maakprocessen. Een bewuste omgang met materialen en een lage milieubelasting worden nagestreefd om tot het optimale maakproces te komen. Hiermee legt Fabrikaat het fundament voor activiteiten en producten; een ontwerp programma dat wordt uitgevoerd met een integrale aanpak, waarin wetenschap, ecologie, ambacht, food, erfgoed, educatie en zorg samenkomen.

Door professionele partners actief te betrekken beoogt de organisatie dat de activiteiten een brede impact zullen hebben. In de jaren 2025 en 2026 geeft Fabrikaat vorm aan haar ambities via het activiteitenprogramma *TERRA_TORY*, waarbij de publieksgerichte onderzoeks- en ontwikkellocatie een vaste factor en partner is in het creatieve en culturele veld. Het programma bestaat uit drie lijnen: *TERRA_LABORATORY*, *TERRA_FOOD_LABORATORY* en *TERRA_STORY*. Hierin wordt onderzoek naar lokale grond- en reststoffen opgevolgd door de ontwikkeling van concrete, duurzame ontwerp toepassingen. Resultaten worden gedeeld met diverse doelgroepen via workshops, presentaties, exposities en educatieve projecten. Eindproducten worden verkocht en gebruikt in de shop/horeca en bij derden. Gedurende het programma *TERRA_TORY* wordt onder meer samengewerkt met de Universiteit van Wageningen, zorginstelling de Driestroom, Keramiekmuseum Prinsessehof, Valkhof Museum en sapmaker Malus.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich overwegend positief uit over de aanvraag voor Stichting Fabrikaat. Ze spreekt van een organisatie met een eigen signatuur binnen biobased design en uit haar waardering voor de focus op materiaalonderzoek en het maakproces. De commissie is van mening dat het platform goede makers betreft, maar plaatst wel enkele vraagtekens bij het proces, de rol en samenwerkingen met de studio. Bijvoorbeeld als het gaat om eigenaarschap en gekaderde opdrachten binnen het *AiR*-programma. Over het geheel genomen beoordeelt de commissie de artistiek inhoudelijke waarde van het

voorstel echter als voldoende en waardeert ze de vakdeskundigheid, zeggingskracht en oorspronkelijkheid die is verbonden met het platform en het programma.

De bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis beoordeelt de commissie eveneens als voldoende. De samenwerkingen met onderzoekers en andere publieke instellingen borgt volgens de commissie het delen van de ontwikkelde kennis en resultaten. De commissie ziet in het voorstel een mooie combinatie van onder meer het onderzoeksproject met het Valkhof Museum, zorginstelling de Driestroom, *artist in residences*, exposities, *food*-projecten, en de programmalijs TERRA_STORY. Het educatieve aanbod voor onderwijsinstellingen noemt de commissie relevant en ze wijst onder meer naar de kennismaking van leerlingen met het ontwerpend onderzoeksproces, waarbij materialen worden onderzocht op mogelijke toepassingen. Ook in de betekenis van Stichting Fabrikaat voor de regio ziet de commissie een maatschappelijke waarde.

De commissie spreekt van een toegankelijk programma en is overtuigd van de waarde van Fabrikaat als ontmoetingsplek en inspiratiebron voor makers en publiek. Ook ziet ze dat Fabrikaat erin slaagt om zowel jong talent als internationale makers te betrekken. Daarbij is het terrein op diverse manieren toegankelijk voor het publiek en bereikt de organisatie tevens publiek via exposities op andere locaties. Hoewel de commissie de reflectie op het publieksbereik in 2023 summier beschreven vindt, noemt ze de uitwerking op het gebied van communicatie voldoende. De organisatie geeft voldoende inzicht in de beoogde doelgroepen zoals programmapartners, publiek en *amplifiers*, evenals de verwachtingen voor het bereik voor komende jaren. De commissie had nog wel een duidelijke strategie en visie ten aanzien van het publiek willen lezen.

Op het criterium met betrekking tot de bedrijfsmatige gezondheid beoordeelt de commissie het voorstel als nipt voldoende. Ze spreekt van een kleine maar groeiende organisatie en uit haar vertrouwen in diens financiële positie. De transparantie over het bestuur, personen en rollen, geeft de commissie vertrouwen in de uitvoer van het programma. Daarbij is ze positief over de professionaliseringsslag van de organisatie in 2023 en heeft de commissie waardering voor de reflectie in het voorstel op de *governance* en *fair practice*. Wel plaatst de commissie een kanttekening bij de verwachte groei in baten. Er wordt geanticipeerd op bijna een verdubbeling van de inkomsten. De haalbaarheid daarvan vormt een risico. De commissie wijst ook op de ratio's die op basis van de stukken nog niet geheel op orde lijken te zijn.

Alles overziend constateert de commissie dat de verschillende onderdelen in het voorstel van Stichting Fabrikaat goed met elkaar in balans zijn. De inhoudelijke uitgangspunten worden op duidelijke manier vertaald naar het activiteitenprogramma. Volgens de commissie is er sprake van een helder doel met heldere formats en een duidelijke focus. De commissie beoordeelt het voorstel dan ook als voldoende consistent in doel en opzet.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting Fabrikaat. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	MacGuffin
Titel:	The Life of Things 2025
Gevraagd bedrag:	€ 117.475

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

MacGuffin dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *The Life of Things 2025*. Het aangevraagde bedrag is € 117.475 per kalenderjaar. MacGuffin is gevestigd in Amsterdam en dient in binnen het landsdeel west.

MacGuffin is een platform dat de context en het gebruik van ontwerp onderzoekt. Het wil daarmee tegenwicht bieden aan de nadruk op innovatie en commercie in de ontwerpwereld, en het gesprek over de rol van ambacht en design verbreden – een rol die in deze tijd niet meer los is te zien van historische, sociale, geopolitieke, milieu- en identiteitsvraagstukken. Met dit doel heeft MacGuffin in de afgelopen jaren in veertien magazines meer dan vierhonderd onderzoeksprojecten en beeldessays gepubliceerd. Daarnaast werd in enkele tientallen begeleidende presentaties, podcasts, workshops en *fieldclubs* gereflecteerd op 'het leven van de dingen'.

De activiteiten die MacGuffin organiseert vertrekken steeds vanuit één object. MacGuffin wil het gebruik, de reikwijdte, de consequenties, het maakproces en de inclusiviteit van ontwerp aan de orde te stellen. Welke verhalen vertellen objecten over de relatie met de wereld om ons heen? Wat is hun connectie met de hedendaagse samenleving, met systemen van macht en onderdrukking, met moderniteit en kolonialisme, met ecologische, ruimtelijke, sociale en historische contexten? Hoe kan een lokale maakcultuur nieuw leven worden ingeblazen en bijdragen aan inclusiviteit en duurzaamheid? Doel is om een meer veelzijdige, geëngageerde interpretatie van ontwerp te geven en dit toegankelijk te maken voor een breed en divers publiek.

In 2025 en 2026 verkent MacGuffin drie thema's: *Stitching/Unraveling*, *Celebrating/Ritualising* en *Playing/Self-Designing*. Met de 'macguffins' die hier uit voortkomen wordt achtmaandelijks een magazine met dertig (beeld)onderzoeken gepubliceerd en een aanverwante podcast gemaakt. Verder worden de onderwerpen uitgewerkt in jaarlijkse *fieldclubs* en workshops c.q. presentaties. De website en een vierjaarlijkse nieuwsbrief verbinden de thema's aan actuele ontwikkelingen en events.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag van MacGuffin. De commissie vindt het bijzonder hoe aan de hand van objecten transdisciplinaire reflectie bijeen wordt gebracht, en daarmee een bredere opvatting van ontwerp wordt gestimuleerd. De commissie vindt de thema's goed, maar nog globaal uitgewerkt. Hoewel ze ook beoogde makers nog mist, krijgt ze voldoende zicht op de uitwerking door de beeldreferenties in de aanvraag. Daarbij laat ze zich positief uit over beoogde activiteiten als de *Fieldclub Tater* of de workshop *Life of Totems*. Deze zijn goed uitgewerkt en in samenwerking met diverse partners.

Naast de publicatie van het magazine heeft MacGuffin interessante extra activiteiten georganiseerd zoals afgelopen jaar met het ontwerpcollectief Archief Cairo. De commissie laat zich over het algemeen positief uit over de wijze waarop de verschillende activiteiten zoals *fieldclubs*, workshops en presentaties, als voorbereiding of als vervolg op de publicaties en de podcasts in elkaar terugvloeien. Daarbij vindt ze het idee om via de nieuwsbrief actualiteit aan de tijdloze MacGuffins te koppelen, goed. De commissie merkt

wel op dat het magazine duidelijk het zwaartepunt van het programma betreft en noemt het aantal andere activiteiten gedurende het jaar enigszins beperkt.

De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium met betrekking tot de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het platform als ruim voldoende tot goed. Ze is overtuigd van zowel de vakdeskundigheid, zeggingskracht en oorspronkelijkheid die verbonden is met het platform en het programma.

Ook de bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis worden als ruim voldoende beoordeeld. Ze beschouwt MacGuffin als een waardevol platform voor internationale uitwisseling tussen ontwerpers en waardeert eveneens de adviseursrol van de organisatie voor andere magazines en platforms. Ook in de betekenis van MacGuffin voor het onderwijsveld ziet de commissie een maatschappelijke waarde. Zo worden de edities op verschillende continenten methodisch gebruikt in het design- en kunstonderwijs – niet alleen op universiteiten en hogescholen, maar ook in het middelbaar beroepsonderwijs.

Met de distributie van tienduizend exemplaren in meer dan zeventig landen en de aanwezigheid in bibliotheken in Europa, Azië en Amerika, heeft MacGuffin een groot, en indrukwekkend bereik. De MacGuffin-podcast worden goed beluisterd door een overwegend jonge groep luisteraars en eerdere fysieke activiteiten, zoals de tentoonstelling die MacGuffin cureerde in het Röhsska Museum in Gotenburg, zijn goed bezocht. De commissie laat zich tevens positief uit over de ontwikkelingen op het gebied van het onlinepublieksbereik en waardeert daarbij de intentie om de komende jaren een rijker aanbod aan artikelen en beschouwingen te creëren. Ze beoordeelt het voorstel op het criterium met betrekking tot publieksbereik en de toegankelijkheid dan ook als voldoende. De commissie vraagt zich tot slot wel af of MacGuffin wellicht meer verbindingen kan leggen met nieuwe platforms buiten het bestaande netwerk.

De commissie ziet een zekere mate van kwetsbaarheid in de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling. Het belang om de organisatie te verstevigen en te professionaliseren, onder meer door het aannemen van een communicatiemedewerker en een redactiemedewerker, wordt door de commissie onderschreven. Ook vindt ze het positief om het bestuur van de directie los te koppelen. Het doet de commissie deugd dat de organisatie zich bewust toont van verbeterpunten, en concrete plannen aandraagt zoals de keuze voor drie edities per twee jaar. Dit zorgt voor een langere researchtijd voor de inhoud en zal de organisatie ten goede komen, onder meer met het oog op de werkdruk. In het kader van de financiële haalbaarheid merkt de commissie op dat MacGuffin de eigen inkomsten naast verkoop heeft weten te vergroten door andere activiteiten zoals workshops en opdrachten uit het veld. Tegelijkertijd worden er nog relatief kleine bijdragen behaald vanuit private fondsen en buitenlandse publieke organisaties. Verder geeft MacGuffin een goede reflectie op *fair share* en *fair chain* vanuit representatie, vermelding en copyright en ziet het platform toe op eigenaarschap, bronvermelding en rechtenafdracht. Ook draagt het platform zorg voor de keten door colleges over beeldrecht en beeldresearch te geven aan jonge beeldmakers. Concluderend beoordeelt de commissie de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling als voldoende.

Alles overziend meent de commissie ondanks enkele kanttekeningen dat het voorstel van MacGuffin voldoende consistent is in doel en opzet. Het voorstel is helder opgezet en de onderdelen in de aanvraag zijn voldoende met elkaar in balans. Hierdoor heeft de commissie het vertrouwen dat MacGuffin het voorgestelde programma kan uitvoeren en dat het platform diens rol en positie de komende jaren zal kunnen behouden, en mogelijk versterken.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van MacGuffin. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting Grenzeloos Geluid
Titel:	Toekomst voor je oren Oorzaken activiteitenplan 2025-2026
Gevraagd bedrag:	€ 95.003

POSITIEF, ONVOLDENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Grenzeloos Geluid dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Toekomst voor je oren | Oorzaken activiteitenplan 2025-2026*. Het aangevraagde bedrag is € 95.003 per kalenderjaar. Stichting Grenzeloos Geluid is gevestigd in Amsterdam en dient in binnen het landsdeel west.

Oorzaken is een platform en podium voor verhalende audio in Nederland. De focus ligt op creatieve producties waarin regisseurs veel aandacht besteden aan vertelstructuur en sound design. Ook worden nieuwe vormen, technologie en cross-overs met andere disciplines verkend: van grensverleggende documentaire podcastseries tot immersieve installaties in het theater tot *podwalks* met binauraal geluid en ultra *wide band grip*-technologie in het museum. De missie van Stichting Oorzaken is: 1. Makers ondersteunen & de sector professionaliseren 2. Stimuleren technologische & artistieke ontwikkeling van het genre. Het jaarprogramma bestaat onder meer uit:

1. *De Makersdag*: conferentie vol kennisuitwisseling en netwerkgelegenheid: speeddates, pitch-sessies en masterclasses over onder meer innovatief sound design, interactieve vertelvormen en immersieve audiotecnologie. In 2025 is er extra aandacht voor de opkomst van technologisch en inhoudelijk vernieuwende audio in musea.
2. *Expertmeetings*: een serie gesprekken en masterclasses rondom financiering, AI, rechten en nieuwe technologie. Internationaal bestendigen ze samenwerking met soortgelijke organisaties onder andere door een internationale (online) expertmeeting. Ook verkennen ze mogelijke samenwerkingen rondom wetenschappelijk onderzoek naar audioverhalen.
3. *Commissioned project*: Twee makers produceren tijdens een residentie samen een grensverleggend werk. De een heeft ervaring in audioverhalen, de ander in immersieve producties.
4. *Het Oorzaken Festival*: ontwikkelplek, etalage voor de beste audioproducties en podium voor dé makers van nu. Om de verbinding met maatschappelijke thema's te versterken, cureren ze het programma rond een festivalthema. In 2025 is dat: *Protest!* Het platform werkt onder meer samen met de Brakke Grond, VPRO, Beeld en Geluid, Podimo, deBuren en Pakhuis de Zwijger.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich verdeeld uit over het voorstel voor Toekomst voor je oren | Oorzaken activiteitenplan 2025-2026, in de zin dat ze sterke en minder sterke punten ziet. De commissie spreekt van een unieke stem in het veld en ziet het platform als een autoriteit op het gebied van verhalende audio en als een belangrijke plek voor verhalende audiomakers in Nederland en België. Het platform geeft een heldere zelfreflectie in het voorstel en weet zich duidelijk te positioneren. Volgens de commissie is er echter in beperkte mate sprake van een volwaardig jaarprogramma. Ze constateert dat het voorstel zich voornamelijk richt op het festival. Hierdoor vindt ze de aansluiting met de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie niet geheel overtuigend. Daarbij is het thema *Protest!* in de ogen van de commissie weinig uitgewerkt. Ze had graag een preciezere omschrijving hiervan gezien om de betekenis beter te kunnen duiden. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke waarde van het voorgestelde programma wel als net voldoende. De beoogde makers en eerdere programma's

geven de commissie vertrouwen in de onderscheidende waarde van het voorstel. De commissie is overtuigd van zowel de vakdeskundigheid, zeggingskracht en de oorspronkelijkheid die is verbonden met de instelling en het programma.

Over de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie gematigd positief gestemd. Enkele leden van de commissie stellen dat de vorm van de podcast inmiddels al zo volwassen geworden is, dat de urgentie of vernieuwing voor het vakgebied digitale cultuur minder evident is om een geheel jaarprogramma te ondersteunen. Toch beschouwen andere leden van de commissie het platform wel als unieke plek voor uitwisseling die voor het genre nog niet zozeer bestaat en onderschrijven ze het belang voor het professionaliseren van een veld dat in grootte groeit maar zich niet zozeer ontwikkelt in vorm en inhoud. Ook laat de commissie zich positief uit over de relevante samenwerkingen met partners, zoals De Nieuwe Liefde en IDFA.

Op het criterium met betrekking tot de toegankelijkheid en het publieksbereik beoordeelt de commissie het voorstel als voldoende. Mede door de samenwerkingen is er sprake van een groot bereik. De commissie spreekt van een mooie mix aan programma's die toegespitst is op de verschillende publieken: in eerste instantie de makers, van jonge tot ervaren, met verschillende achtergronden, en zowel internationaal als lokaal. Tegelijkertijd weet het platform ook jongeren in Amsterdam voldoende te bereiken. De commissie is over het algemeen positief over de communicatiestrategie met een analyse van doelgroepen en doelstellingen. Ook het voorstel betreffende de community-vorming is goed uiteengezet, op basis van het bestaande informele netwerk, ambassadeurs, community manager en de inzet van het team. Tot slot waardeert de commissie de aandacht voor fysieke beperkingen en de opzet van bijvoorbeeld prikkelarme ruimtes tijdens het festival en ondertitelingen.

De commissie constateert dat de financieringsmix van de organisatie breed is. In 2023 is er gezocht naar een betere verhouding tussen private en publieke fondsen en meer bijdragen van commerciële partners. De eigen inkomsten zijn gestegen door verhoging van ticketprijzen en uitkoopsommen voor producties op tournee. De commissie vindt het opvallend dat vele samenwerkingen al toegezegd zijn, waardoor het aandeel eigen inkomsten substantieel is. Ondanks dat de commissie constateert dat de financiële positie van de organisatie in 2023 verbeterd is ten opzichte van 2022, blijven de financiële ratio's nog onder het niveau dat als gezond wordt beschouwd. Dat maakt de organisatie in haar ogen kwetsbaar. In 2025 verwacht de organisatie bijna € 500.000 aan baten op te halen. De commissie spreekt van een sterke groei en enkele leden twijfelen over de haalbaarheid ervan. Vanaf 2025 wordt de algemeen directeur ondersteund door een zakelijk leider. De inzet voor een verdere professionalisering van de bedrijfsvoering en zakelijke strategie noemt de commissie een goede ontwikkeling, evenals het streven naar een divers team met inzet van een junior programmamaker en het werken met een redactie om meerstemmigheid van de programmering te waarborgen. De reflectie op *fair practice* vindt de commissie vrij algemeen verwoord, al is er wel beknopt aandacht voor *fair share* met gebruik van overeenkomsten over rechten en licenties. Concluderend beoordeelt de commissie de aanvraag als net voldoende als het gaat om de bedrijfsvoering.

Alles overziend beoordeelt de commissie de aanvraag als net voldoende als het gaat om de consistentie in doel en opzet. De aanvraag is helder geschreven. De doelen zijn hierin duidelijk verwoord en de beoogde formats geven hier invulling aan. Maar de commissie uit haar twijfels over de aansluiting bij de regeling die gericht is op het ondersteunen van een volwaardig jaarprogramma. Ook uit de commissie haar bedenkingen over de bijdrage van het programma aan de ontwikkeling van de domeinen die het Stimuleringsfonds vanuit zijn opdracht tot de creatieve industrie rekent.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting Grenzeloos Geluid. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	LI-MA
Titel:	Living Media Art
Gevraagd bedrag:	€ 125.000

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

LI-MA dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Living Media Art*. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. LI-MA is gevestigd in Amsterdam en dient in binnen het landsdeel west.

LI-MA is hét instituut in Nederland dat zorg draagt voor het heden, verleden en de toekomst van mediakunst en digitale kunst. LI-MA heeft een omvangrijke collectie aan mediakunst (vanaf de jaren zestig tot nu). De instelling werkt nauw samen met de kunstenaars uit deze collectie en vertoont hun werk wereldwijd en in eigen huis. LI-MA legt zich toe op de conservering, restauratie en opslag en het onderzoek daarnaar voor meer dan vijftig collecties van instellingen, kunstenaars, bedrijfscollecties en privéverzamelaars. Met de activiteiten beoogt LI-MA de zichtbaarheid en waardering voor mediakunst te stimuleren, publiek en partners te verbinden, kennis te delen en maatschappelijk begrip te vergroten. LI-MA wil uitgroeien tot een bruisende ontmoetingsplek. In 2025-2026 presenteert het platform vanuit het hybride lab dat de fysieke en onlinewereld met elkaar verbindt. Naast een aangepaste fysieke ruimte komt er een onlineplatform waarop LI-MA 24/7 haar community verwelkomt: een plek voor (kennis)uitwisseling, interactieve *screenings*, onlineperformance; het publiek vindt er alles wat LI-MA doet en organiseert en kan er actief aan bijdragen. De focus ligt op de thema's systeem- en technologiekritiek, en (online-)identiteit. Deze thema's zijn van alle tijden, openen steeds nieuwe wegen en stellen belangrijke vragen over de toekomst van onze digitale, technologische wereld. Deze thema's zijn aanwezig in alle programma's. De komende periode maakt LI-MA nog nadrukkelijker publiekelijk zichtbaar wat ze achter de schermen doet.

LI-MA zal het jaarlijkse symposium *Transformation Digital Art*, de plek voor internationale uitwisseling, continueren. Kennisdeling en innovatie breiden ze daarnaast uit door de verbinding met hun community en het *fellow*-programma. Per jaar zullen twee inhouse onderzoekers het team versterken die zich richten op urgente vragen op het gebied van AI en onlinecultuur – met een focus op toegankelijkheid, ethiek en duurzaamheid. Het presenteren van de collectie en aanstormend talent zet LI-MA door en breidt ze uit. Onder de noemer *Media Art on Tour* gaat het platform op zoek naar nieuw talent in Nederland in samenwerking met lokale partners. Samen breiden ze hun community uit. Ze laten nieuwe generaties makers, curatoren, denkers en publiek kennismaken met de recente geschiedenis van kunst en technologie. Samen zullen ze actuele ontwikkelingen in een historische context plaatsen en vertalen naar een innovatieve toekomst.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie reageert overwegend positief op het voorstel van LI-MA. Ze spreekt van een organisatie die een onderscheidende positie inneemt in de Nederlandse creatieve industrie. In de plannen voor het komende jaar ziet de commissie ambitie en nieuwe initiatieven. Het *fellow*-programma vindt de commissie passend bij de instelling en de beoogde onderzoeksthema's zijn relevant. Ze waardeert eveneens het initiatief voor het Media Art on Tour waarin LI-MA op zoek gaat naar nieuwe netwerken en daarmee haar kunstenaarscommunity wil verbreden. De commissie spreekt van goede formats zoals *New Art on Screen* en *Bring Your Own File* die plaatsvinden bij instellingen in het land, en waar nieuwe makers werk kunnen presenteren. Het jaarlijkse Transformation Digital Art-symposium is volgens de commissie uniek en een bijzondere samenkomst van onder meer

conservatoren, kunstenaars en onderzoekers. Ze waardeert daarbij tevens de inzet van de organisatie om ook een jonger publiek te betrekken en noemt de samenwerking met het platform If I Can't Dance interessant, en de focus op performance relevant om kennis interdisciplinair te delen. Over het geheel genomen beoordeelt de commissie de artistiek-inhoudelijke waarde van het voorstel als voldoende. De commissie heeft vertrouwen in zowel de vakdeskundigheid van de betrokken makers, als de zeggingskracht en oorspronkelijkheid die verbonden zijn met de instelling en het programma.

Ook over de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie positief gestemd. Ze beoordeelt het voorstel op dit criterium als ruim voldoende. LI-MA is een belangrijke speler voor het vakgebied van digitale cultuur en de bijdrage aan het vakgebied is volgens de commissie evident. LI-MA deelt haar expertise met een breed internationaal netwerk van diverse makers, curatoren, instellingen, en publiek en weet waardevolle verbindingen te leggen. De maatschappelijke waarde van het programma zit eveneens geborgd in de beoogde thema's die aan de digitale transformatie en de mediakunst verbonden zijn.

De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium met betrekking tot toegankelijkheid en publieksbereik als net niet voldoende. Het is positief dat LI-MA zich bewust opstelt en de uitdagingen rondom het bereiken van nieuwe doelgroepen benoemt. Met een initiatief zoals Media Art on Tour beoogt LI-MA een breder publiek aan te spreken. Toch zijn de plannen voor de commissie niet voldoende uitgewerkt en lijkt voorsnog verbondenheid te ontbreken met de leefwereld van de nieuwe doelgroepen. De ambitie om lokale en opkomende thema's ruimte te geven in programma's met de benoemde partners is op zich hoopgevend, maar de uitvoering lijkt nog gericht te blijven op een bestaand publiek. Hierdoor blijft LI-MA naar het inzicht van de commissie met name afhankelijk van een niche van liefhebbers en professionals. Enkele leden van de commissie zien bijvoorbeeld kansen in het verder ontwikkelen van programma's die meer bottom-up aansluiten bij de behoeften en interesses van nieuwe doelgroepen.

De bedrijfsmatige gezondheid van de instelling wordt door de commissie als voldoende beoordeeld. Er is een groei zichtbaar in baten ten opzichte van 2022. De begrote financieringsmix is breed en bestaat uit verschillende eigen inkomsten en veel verschillende private fondsen. Echter zijn er voor 2025 geen extra incidentele publieke middelen begroot uit bronnen die in voorgaande jaren wel zijn binnengehaald. De reeds toegekende structurele subsidie vanuit het AFK stelt LI-MA in staat een groot deel van de beheerslasten te dekken. Voor de uitvoer van activiteiten blijft er een hoge afhankelijkheid van inkomsten uit subsidies.

LI-MA is zeer actief op het gebied van fair practice en is aangesloten bij verschillende samenwerkingsverbanden om de positionering van mediakunst én de kunstenaars te verbeteren. LI-MA volgt de *Richtlijn functie en loongebouw voor presentatie-instellingen in de beeldende kunst* en de *Richtlijn kunstenaarshonorarium* van De Zaak Nu en het Mondriaan Fonds. De kunstenaars waarvan werken worden gepresenteerd ontvangen 60% van de fee. Voor de presentaties van de eigen activiteiten ontvangen de kunstenaars een honorarium volgens de Richtlijn kunstenaarshonorarium.

Concluderend beoordeelt de commissie het voorstel als voldoende als het gaat om de consistentie van doel en opzet. Ze spreekt van een heldere aanvraag en vindt het programma in vorm en inhoud over het algemeen voldoende consistent met de beschreven doelen en ambities.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van LI-MA. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief

beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting Captain Hoek
Titel:	No Limits! Art Castle
Gevraagd bedrag:	€ 118.520

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Captain Hoek dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *No Limits! Art Castle*. Het aangevraagde bedrag is € 118.520 per kalenderjaar. Stichting Captain Hoek is gevestigd in Amsterdam en dient in binnen het landsdeel west.

Stichting Captain Hoek zet zich met No Limits! Art Castle in voor een inclusieve kunstwereld waarin makers van uiteenlopende achtergronden en disciplines samenkomen. De missie is om de kunstwereld te transformeren tot een plek waar 'anders zijn' niet alleen wordt geaccepteerd, maar juist wordt omarmd als een bron van creatieve vernieuwing. Stichting Captain Hoek gelooft dat design en kunst krachtige middelen zijn om onderbelichte verhalen en perspectieven te belichten. Daarom organiseert het platform in 2025 en 2026 een scala aan activiteiten die een brug slaan tussen gevestigde kunstenaars of instellingen en makers of gemeenschappen op afstand van het reguliere veld.

Zo realiseert de stichting komend jaar vier makersssamenwerkingen, waarbij ze bekende namen als Carly Everaerts, Arash Fakhim en Denzel Veerkamp verbinden aan getalenteerde makers die verder afstaan van de reguliere kunstwereld, zoals Abou Ayubi, Jonathan Sugendo en Germain Marengo. Captain Hoek brengt het keramiekspektakel *De Grote Keramiek Show* weer terug en onderzoekt in *Queer Bordeel*, samen met negen sekswerkerkunstenaars en Ons' Lieve Heer op Solder, hoe het queer-inclusieve bordeel van de toekomst vormgegeven moet worden. Captain Hoek claimt de komende jaren weer ruimte in het gevestigde culturele veld, van *Manifestations* op de *Dutch Design Week* tot een tentoonstelling in de tuin van Centraal Museum Utrecht. Tot slot begeleidt de stichting het hele jaar drie makers met een langdurige zorgvraag in hun studio en wordt in 2025 en 2026 de adviserende rol voor het veld uitgebreid.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich overwegend positief uit over de aanvraag van Captain Hoek. Ze spreekt van een intrinsiek gemotiveerde stichting, die vanuit een helder doel opereert en daarin succesvol is. Captain Hoek vervult in de ogen van de commissie onder meer een belangrijke brugfunctie tussen neurodivergente kunstenaars en het reguliere kunstveld. De aanvraag toont veel aandacht voor de individuele kunstenaars en getuigt van mooie makersssamenwerkingen. Ze vindt het knap hoe de organisatie zelfbewust en weloverwogen haar programma vormgeeft en laat zich daarbij positief uit over de interessante selectie van makers, alsook over de beoogde thema's als sensualiteit en seks in programma's als *Queer Bordeel* en *Horny Crip*. Ook vindt ze *De Kleine Sexy Keramiek Show* expliciet en onderscheidend. De commissie laat zich positief uit over de artistiek-inhoudelijke waarde van het programma en beoordeelt het voorstel op dit criterium als ruim voldoende. Ze is overtuigd van zowel de vakdeskundigheid, zeggingskracht en vooral de oorspronkelijkheid die verbonden zijn aan de instelling en het programma.

Over de bijdrage aan de vakgebieden binnen de creatieve industrie is de commissie verdeeld. Het voorstel toont raakvlakken met de disciplines digitale cultuur en vormgeving, maar het is duidelijk meer op beeldende kunst gericht. Daar staat tegenover dat ze de maatschappelijke waarde van het voorstel hoog acht en dat ze de organisatie als plek uniek vindt. Het platform laat zien hoe een inclusieve neurodiverse kunstwereld eruitziet en geeft ruimte om het werk van diverse makers naar eigen idee tot uiting te

brengen. Het platform is goed ingebed in het culturele veld en vervult een bijzondere platformfunctie door veel samenwerkingen met andere instellingen zoals Nest, Fotodok, Sonsbeek, De Melkweg, MAMA en het Muhka. Ook in de adviserende rol van Captain Hoek voor het veld, ziet de commissie een maatschappelijke meerwaarde. Omdat de commissie de maatschappelijke waarde ruim voldoende vindt, maar de bijdrage aan het vakgebied beperkt, beoordeelt ze het voorstel op het criterium 'bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis', waarin beide elementen worden meegewogen, als net voldoende.

Het publieksbereik en de toegankelijkheid worden door de commissie als ruim voldoende beoordeeld. De commissie stelt dat het platform een unieke groep bereikt en een eigen community creëert. Het platform laat ook zien hoe het werk reist, maar de commissie vindt het lastig inzicht te krijgen in het publiek dat daadwerkelijk in aanraking komt met de presentaties. De commissie waardeert de communicatie en *tone of voice* die bewust in samenspraak wordt opgezet.

Er is sprake van een redelijke financieringsmix, waarbij naast inkomsten uit de verkoop van kunstwerken ook naar sponsoring en donateurs wordt gekeken. De haalbaarheid hiervan is echter voor de commissie lastig te beoordelen. Verschillende private fondsen en loterijen zijn al wel toegezegd wat voor zekerheid zorgt in de uitvoerbaarheid van het programma. De financiële ratio's van Captain Hoek zijn ruim voldoende. De aanvraag bevat een uitgebreide en eerlijke reflectie op *fair practice*. De commissie spreekt van een goede uiteenzetting over de manier waarop de uurtarieven voor zzp'ers tot stand zijn gekomen. De bedrijfsmatige gezondheid van de instelling wordt door de commissie als voldoende beoordeeld.

De commissie constateert alles overziend dat het voorstel van Captain Hoek ruim voldoende consistent is in doel en opzet. Alle onderdelen in de aanvraag zijn voldoende met elkaar in balans. Hierdoor spreekt de commissie het vertrouwen uit dat het initiatief het voorgestelde programma zal kunnen uitvoeren en een wezenlijke bijdrage zal leveren aan een inclusief veld. Wel plaatst het een kanttekening bij de betekenis van het programma voor specifiek de creatieve industrie.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting Captain Hoek. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	STORE
Titel:	Design Club programma 2025-2026
Gevraagd bedrag:	€ 75.165

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

STORE dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Design Club programma 2025-2026*. Het aangevraagde bedrag is € 75.165 per kalenderjaar. STORE is gevestigd in Rotterdam en dient in binnen het landsdeel west.

STORE is een collectief van ontwerpers en makers dat zich inzet om de creatieve industrie toegankelijk te maken voor een breed publiek. De voornaamste missie van STORE is ervoor te zorgen dat de toekomstige generatie ontwerpers net zo divers is als de samenleving waarin we leven. STORE realiseert dit door middel van een vrij toegankelijk educatief activiteitenprogramma, waarin jongeren uit minder bevoorrechte gezinnen in contact worden gebracht met gevestigde ontwerpers. Zo krijgen ze de kans om het ontwerpvak te verkennen. Daarnaast organiseert STORE diverse openbare evenementen en publiceert het materiaal waarin de opgedane kennis en vaardigheden worden gedeeld met het bredere publiek. Het doel van de stichting is het inspireren van een nieuwe generatie ontwerpers die net zo divers is als onze samenleving. Het gratis activiteitenprogramma heeft als streven om jongeren uit minder bevoorrechte gezinnen de ruimte te bieden zich te ontplooiën en een portfolio op te bouwen in kunst en design.

Met deze doelen wil het platform actief bijdragen aan het bevorderen van een meer inclusieve ontwerpsector, met als doel nieuwe makers aan te spreken die verschillende culturele en sociaal-economische achtergronden vertegenwoordigen. Door minder bevoorrechte jongeren in contact te brengen met de creatieve industrie, ze de kans te bieden hun talenten verder te ontwikkelen, hen te ondersteunen bij het opbouwen van een portfolio en eventueel een vervolg in een creatieve opleiding en/of beroep, streeft STORE op een actieve manier naar een meer inclusieve ontwerpdiscipline. Het STORE Design Club Programma voor de periode 2025 omvat vijf kernactiviteiten: *Design Club*, *Spring School & Autumn School*, publieke evenementen, portfoliosessies en *STORE Young Trustees*. In de Design Club werken jongeren samen met gevestigde ontwerpers en doorlopen ze het hele ontwerpproces. Producten ontworpen in de workshops worden verkocht in de locatie STORE STORE, waarbij deelnemers 20% commissie ontvangen op hun ontwerp.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag van STORE. Ze spreekt van mooi initiatief met een voorbeeldstellende functie. Het voorstel is overtuigend geschreven en laat duidelijk zien waar de organisatie voor staat, wat STORE doet en waarom dat van belang is. In de wijze waarop STORE als maak- en presentatieplek samenwerkt met professionele ontwerpers en jongeren ziet de commissie een onderscheidende aanpak. De projecten laten goed zien hoe de organisatie met diens activiteiten bijdraagt aan meerstemmigheid in het ontwerpveld. De zeggingskracht en oorspronkelijkheid van het programma en het platform worden door de commissie gewaardeerd. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke waarde van het voorgestelde programma als voldoende.

Over de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie positief gestemd. Ze beoordeelt het voorstel op dit criterium als goed. STORE is er vanuit de kern op gericht om minder bevoorrechte jongeren te betrekken bij de creatieve industrie en zet zich vanaf haar ontstaan in voor meer diversiteit

en inclusie binnen de ontwerpdiscipline. Middels de Design Club kunnen jongeren verschillende disciplines ontdekken met gerenommeerde ontwerpers en kennis maken met diverse maaktechnieken. Ook de alumni-activiteiten acht de commissie van waarde. De aandacht van het platform voor eigenaarschap van deelnemers en het ondernemerschap vindt de commissie van belang. De organisatie is bovendien sterk verankerd in de lokale context en werkt samen met diverse partners. Ook gezien de lokale impact van het programma uit de commissie waardering voor de maatschappelijke waarde van de organisatie.

De commissie ziet dat STORE grote waarde hecht aan toegankelijkheid en ernaar streeft dat iedereen zich welkom voelt. Het belang van het aanbieden van een gratis educatief activiteitenprogramma wordt door de commissie onderschreven. De organisatie geeft volgens de commissie een goede reflectie op de doelgroep en noemt daarbij onder meer de genderdisbalans waaraan ze aandacht wil besteden. De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium met betrekking tot publieksbereik en de toegankelijkheid als ruim voldoende. De commissie merkt wel op dat het aantal activiteiten gericht op een breder publiek tamelijk beperkt blijft en het programma sterk gericht is op de lokale community. Ze vraagt zich af of er meer ingezet kan worden op een breder bereik.

De commissie is van mening dat de bedrijfsvoering en de professionalisering van STORE speciale zorg verdienen. De commissie waardeert de samenwerking met de zakelijke coach ten behoeve van een duurzame bedrijfsvoering en de inzet om het team per 2025 uit te breiden. Het platform werkt samen met een goede klankbordgroep en de commissie ziet in de samenwerking met alumni een interessante, voorbeeldstellende organisatiestructuur. De organisatie denkt goed na over een diversificatie van inkomstenbronnen. Het doel is om tegen het einde van 2026 30% van de inkomsten uit samenwerkingen met bedrijven te halen, geïnspireerd door ervaringen in Londen, waar op dit moment 40% extern wordt behaald. Er zijn al contacten met enkele commerciële partners. De commissie beoordeelt de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling als voldoende. STORE is voor de periode 2025-2028 opgenomen in het *Cultuurplan* van Rotterdam, hetgeen een zekere basis geeft om zich verder te ontwikkelen en te professionaliseren.

Over het geheel genomen beoordeelt de commissie het voorstel als voldoende als het gaat om de mate van consistentie in doel en opzet. De uitwerking van het voorstel is in de optiek van de commissie voldoende en alle onderdelen in de aanvraag zijn voldoende met elkaar in balans. De commissie spreekt vertrouwen uit in STORE als onderscheidend platform met een programma dat zal bijdragen aan een inclusief, meerstemmig ontwerpveld.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van STORE. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting Bureau Europa
Titel:	Architectuur als daad
Gevraagd bedrag:	€ 125.000

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Bureau Europa dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Architectuur als daad*. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Stichting Bureau Europa is gevestigd in Maastricht en dient in binnen het landsdeel zuid.

Bureau Europa is in 2006 gestart als dependance in Maastricht van het Nederlands Architectuurinstituut. Sinds 2013 opereert het onafhankelijk onder de naam Bureau Europa. De instelling is momenteel gevestigd in de Timmerfabriek. Het activiteitenprogramma buigt zich over architectuur als moeder der kunsten, in de breedste zin van het woord, over de impact van de daden en hetgeen de mens kan beïnvloeden. Binnen de context van bouwkunst en de ontworpen ruimte agendaert Bureau Europa verleden en heden, de materialen, de kritiek en de gevolgen ervan. Dit programma bouwt voort op de voorgaande cultuurperiode, waarin *Baukultur* centraal stond. Bureau Europa betreft als platform actief de bezoekers en bewoners in de regio. Als presentatieplatform en netwerkorganisatie presenteert Bureau Europa tentoonstellingen, lezingen, workshops, rondleidingen door de stad en andere discursieve activiteiten op het gebied van architectuur, stedenbouw en vormgeving. Vanuit een maatschappelijk perspectief wil Bureau Europa kennisproductie en talentontwikkeling bevorderen binnen het culturele domein.

Deze doelstellingen krijgen vorm in culturele projecten binnen het instituut en in de openbare ruimte. Bureau Europa richt zich primair op de gedeelde sociale agenda van Europa en de Euregio Maas-Rijn. Met haar programma ambieert Bureau Europa de analyse van de ontworpen omgeving te activeren en uit te breiden door middel van samenwerkingsverbanden en projecten die nieuwe verhalen vertellen over onze steden, het ontwerp en de omgeving. Op jaarbasis maakt Bureau Europa twee hoofdpresentaties; in 2025 richten de exposities zich op het materiaal hout en op moderne vormen van mijnbouw. De exposities worden gemaakt met externe curatoren met een staat van dienst binnen design, digitale cultuur en kunst en een binding met het thema. De platformactiviteiten richten zich het hele jaar door op makers (ontwerpers, architecten en kunstenaars) uit de regio, in de zomer op de academies en andere studenten. In het najaar en winter loopt na de *Lithium & Mining*-expositie weer een reeks platformactiviteiten gericht op de stad en haar bewoners door middel van diverse ontwerpprogramma's en samenwerkingen zoals met het *Fashionclash Festival*.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is overwegend positief over de aanvraag van Bureau Europa. In het programma staan de twee tentoonstellingen over het materiaal hout en over de mijnbouw (van lithium) centraal. De commissie waardeert de inzet van gastcuratoren die een originele zienswijze inbrengen, zoals bijvoorbeeld Jules van den Langenberg die de remake van Disney's Sneeuwwitje, waarin het bos centraal staat, als uitgangspunt neemt voor de scenografie van de tentoonstelling. Ook de presentatie waarin lithium centraal staat wordt op gelaagde wijze verbonden met de toekomst, het heden en het verleden van de mijnbouw in Limburg. In beide tentoonstellingen wordt de relatie met de ruimtelijke ontwerpdisciplines op verschillende schalen gelegd, van vormgeving tot architectuur tot planologie. Ze verwacht dat uit de tentoonstellingen de zeggingskracht en oorspronkelijkheid van Bureau Europa spreken. De commissie is minder overtuigd

door de serie platformactiviteiten waarin het soms onduidelijk is wat de artistiek-inhoudelijke inbreng of visie van Bureau Europa is en hoe de organisatie de kwaliteit bewaakt. Soms lijkt de rol van de organisatie hierin zich te beperken tot facilitaire ondersteuning van activiteiten van externen, bijvoorbeeld in het geval van de activiteiten die onder het Platform Makers vallen. Uit de aanvraag blijkt minder goed hoe de hoekamerpresentaties, residenties en onderzoekstrajecten aansluiten op de eigen programmering. Ook over de activiteiten die onder Platform Academie vallen leest de commissie geen artistiek inhoudelijke visie. Desalniettemin beoordeelt de commissie het voorstel op het criterium met betrekking tot de artistiek-inhoudelijke waarde als ruim voldoende.

Door de samenwerkingen met en het hosten van activiteiten van externe partners, zoals de Maastricht Academy of Architecture, FASHIONCLASH en platform TOPOS, laat Bureau Europa zien dat ze bijdraagt aan de verbreding en toegankelijkheid van de architectuur in de lokale context. Deze activiteiten verschillen van wandelingen, lezingen, kleine presentaties, workshops en excursies. De commissie waardeert eveneens de maatschappelijk actuele thema's die in de tentoonstellingen over lithium en hout worden behandeld. De commissie merkt op dat ze een expliciete kritische houding mist in de omschrijving van de tentoonstellingen, waaruit duidelijk blijkt dat er verschillende perspectieven aan bod komen. De commissie heeft wel voldoende vertrouwen in de intersectionele benadering van Bureau Europa die blijkt uit haar positie in de stad, en het grote netwerk van lokale, euregionale en nationale partners waar ze zich in beweegt. Ook op het criterium met betrekking tot de betekenis voor het vakgebied en de maatschappelijke betekenis beoordeelt ze het voorstel als ruim voldoende.

De commissie is overwegend positief over de toegankelijkheid en het publieksbereik van Bureau Europa. De tentoonstellingen zijn ingebed in de lokale geschiedenis en actualiteit, waardoor er de verwachting is dat ze een breed lokaal publiek kunnen aanspreken. Ook de keramiekmarkt is een fraai voorbeeld van een laagdrempelig en toegankelijk evenement. Ook is het positief dat de organisatie meer de wijken ingaat om Maastrichtenaren beter te bereiken en het belang van architectuur en design beter te duiden. De activiteiten die onder *Platform Stad* zouden vallen zijn echter onvoldoende uitgewerkt. De commissie heeft dus veel waardering voor de ambities, maar mist een concrete uitwerking of plan van aanpak waarmee publiek bereikt wordt dat niet actief naar de Timmerfabriek komt.

Op het gebied van diversiteit en inclusie spreekt de organisatie uit dat er gesprekken zijn gestart met verschillende partners, bijvoorbeeld met Black Lives Matter Heerlen en dat er met het Stedelijk Museum Amsterdam een traject is gestart over contextualiseren van museumpresentaties rondom diversiteit en inclusie. De commissie is hier positief over, maar mist ook hier informatie over hoe deze trajecten een plek krijgen in de activiteiten van de instelling. De commissie beoordeelt de aanvraag op dit criterium als voldoende.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en de opzet van de organisatie als nipt voldoende. De financiële ratio's van Bureau Europa zijn in 2022 en 2023 ruim voldoende. Maar vooral de lage publieksinkomsten bij een verwacht aantal bezoekers van ruim 43.000 vindt de commissie opvallend. Ook vindt ze het risicovol dat er uit de begroting blijkt dat grote financieringsposten nog niet ingevuld zijn met mogelijke financiers, zoals private fondsen, overige private middelen en overige directe inkomsten. Dat maakt dat de financieringsmix onder druk staat. Verder is de gemeente een grote financier van het gehele programma. In 2023 bedroegen de totale baten van de organisatie € 264.000. In de begroting wordt voor 2025 uitgegaan van € 720.000. De commissie spreekt van een forse groei die in de aanvraag niet overtuigend onderbouwd wordt. Dit maakt de onzekerheid over de financiering in de ogen van de commissie groter.

Het is positief dat Bureau Europa uitgebreid reflecteert op de codes over *governance* en *fair pay*. De organisatie geeft aan dat met de onderschrijving van de *Fair Practice Code* er noodgedwongen keuzes gemaakt moeten worden in activiteiten en programmering om die aan te sluiten op de financiering. Dat voelt als een noodzakelijke keuze die de commissie ook voelt en begrijpt. Toch raakt dit aan de kern van waar de Fair Practice Code voor staat en is het aan de instelling om hier een passende invulling aan te geven. De commissie constateert dat de zzp-tarieven met 26 tot 35 per uur aan de lage kant zijn. Ze vindt het goed dat het eigen loonhuis wordt onderzocht, vanuit de vraag of het passend is voor het soort instelling dat Bureau Europa is, en in de context waarin deze opereert.

Alles overziend spreekt de commissie van een aanvraag die voldoende consistent is in doel en opzet. De verschillende onderdelen zijn wisselend uitgewerkt. Er is volgens de commissie sprake van een activiteitenprogramma dat misschien niet op alle terreinen voorop loopt, maar dat waardevol is voor de sector, zeker ook vanuit het perspectief van de regio.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Bureau Europa. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting De Dépendance
Titel:	De Dépendance
Gevraagd bedrag:	€ 64.300

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting De Dépendance dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *De Dépendance*. Het aangevraagde bedrag is € 64.300 per kalenderjaar. Stichting De Dépendance is gevestigd in Rotterdam en dient in binnen het landsdeel west.

De Dépendance is een Rotterdams podium voor publiek gesprek over de grote ruimtelijke, technologische, maatschappelijke, ecologische, en economische vraagstukken van deze tijd. Het vertrekpunt van De Dépendance is dat de ontwikkeling van steden en stedelijke regio's intrinsiek verbonden is met internationale trends: van groeiende stromen kapitaal, mensen, goederen en informatie tot geopolitieke machtsverschuivingen en de wereldwijde klimaatcrisis. Om deze transformaties te verklaren en er kritisch op te reflecteren onderzoekt De Dépendance hoe deze trends zich in onze stedelijke regio's manifesteren, wat de ruimtelijke, maatschappelijke en politieke opgaven en implicaties zijn, en wat voor concrete acties hieruit kunnen volgen. Dit doet De Dépendance door het initiëren van publieke lezingen, debatten en interviews met nationale en internationale sprekers die zich bezighouden met de stedelijke uitdagingen van vandaag. De onderwerpen zijn grensoverschrijdend, maar worden besproken in het licht van wat er in Rotterdam en andere Nederlandse steden gebeurt. Het jaarprogramma 2025 bestaat uit een twaalfdelige reeks publieke gesprekken waarvan er acht ook als podcast worden gepubliceerd. Thema's die aan bod komen zijn: eigendom en economie, klimaat en ecologie, technologie en rechtvaardigheid en democratie en conflict. Bij elke lezing werkt de organisatie samen met (kennis)partners van binnen en buiten Nederland, zoals Forensic Architecture, Lighthouse Report, UCL Institute for Innovation and Public Purpose en het Dutch Research Institute for Transitions.

De Dépendance richt zich op iedereen die werkt aan – en denkt over – de toekomst van steden en stedelijke regio's, zoals ontwerpers en architecten, activisten, beleidsmakers, wetenschappers en politici. Maar ook op de buitenwereld daarvan: de betrokken stadsbewoner, die zich graag informeert over de transformaties die onze leefomgeving doormaakt, of burgers die geraakt worden door beleid dat hieruit voortvloeit. De organisatie draagt daarom zorg voor een brede toegankelijkheid en een doorvertaling van de events in nationale en lokale media.

Overwegingen van de adviescommissie

De commissie spreekt met waardering over de sterke inhoudelijke programma's van De Dépendance en de relevante sprekers die hiervoor worden uitgenodigd. De Dépendance heeft een duidelijk profiel als podium voor verschillende (kennis)instellingen die zich buigen over de toekomst van de stad, en weet hiermee een breed publiek aan te spreken. De commissie vindt de gekozen thema's grotendeels relevant en actueel binnen de stedelijke opgave, zoals rechtvaardigheid, eigendom en klimaat. In de aanvraag is verder goed beschreven hoe deze zich verhouden tot de thema's van vorig jaar. Zo ontstaan er door de jaren heen heldere programmalijnen die de signatuur van de organisatie versterken. De onderwerpen worden volgens de commissie ook vanuit verschillende disciplines en achtergronden benaderd en steeds wordt er verbinding gemaakt met de lokale context van Rotterdam. Een punt van kritiek is dat de commissie vernieuwing en doorontwikkeling mist in zowel de inhoud als het format. De thema's zijn breed omschreven en al enkele jaren actueel. Ook in de invulling van de verschillende avonden

is de relatie met de ontwerpende disciplines niet altijd helder, zoals bij *Unsustainable Inequalities*, *Democracies in Decline* en *Desert Dumps*. Daarmee staan de zeggingskracht en de oorspronkelijkheid van het programma in relatie tot de creatieve industrie enigszins onder druk. Samenvattend waardeert de commissie de artistiek inhoudelijke kwaliteit met een voldoende evenals de bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis.

Het programma is in de optiek van de commissie goed toegankelijk voor een geïnformeerd publiek. Dat de voertaal Engels is en er een bepaalde voorkennis en interesse in de thematiek nodig is om de avonden goed te kunnen volgen, werpt een drempel op. Dit hangt volgens de commissie samen met de keuze voor het niveau van de sprekers die geprogrammeerd worden. De commissie vindt dat De Dépendance zich meer zou kunnen inspannen om de materie die tijdens de lezingen wordt besproken op verschillende niveaus toegankelijker te maken. Thema's zouden op meer lagen geduid en aangeboden kunnen worden, bijvoorbeeld via de podcasts, die nu vooral een registratie zijn. De commissie is wel positief over het uitbreiden van de podcastserie, waardoor er een waardevol archief kan ontstaan.

Er zit veel diversiteit in de programmering en de commissie verwacht dan ook dat De Dépendance een divers publiek weet te bereiken door hun uitgewerkte communicatiestrategie, waarbij ook aandacht is voor prijsdiversificatie. De commissie is positief over het nomadische programma waarbij de locatie onderdeel en onderwerp is van gesprek. Hierdoor wordt ook steeds een ander publiek aangetrokken, dat in zijn algemeenheid te typeren is als divers, interdisciplinair en jong. De commissie waardeert de toegankelijkheid en het publieksbereik dan ook als ruim voldoende.

Op het vlak van de bedrijfsvoering en organisatie beoordeelt de commissie het voorstel als ruim voldoende. De financieringsmix is niet zo sterk, maar door de meerjarige toezegging van de gemeente Rotterdam is ruim 50% van de begroting gedekt. De commissie ziet een onbenut potentieel voor inkomsten uit het bedrijfsleven, zolang de redactionele onafhankelijkheid bewaard kan worden. De organisatie is de afgelopen jaren stabiel gegroeid en dat geeft vertrouwen in het vermogen om het regulier programma naar behoren uit voeren. Op het gebied van de codes is er een uitgebreide reflectie geschreven waaronder een scan op het gebied van diversiteit en inclusie met bijbehorende verbeterpunten. Sprekers, vaste en flexibele werknemers worden conform de *Cao Toneel en Dans* betaald, wat aansluit bij de *Fair Practice Code*. Het is goed dat de organisatie op zoek gaat naar een externe vertrouwenspersoon nu de omvang is toegenomen. Tot slot stelt de commissie vast dat de financiële ratio's op orde zijn.

In reflectie op de mate van consistentie in doel en opzet van de aanvraag als geheel, spreekt de commissie van een kleine organisatie met een beperkt programma, maar met een sterke signatuur in het veld. Over het geheel genomen is er vertrouwen in de organisatie en het voorgestelde activiteitenprogramma. De verschillende onderdelen zijn in voldoende mate met elkaar in balans. De consistentie in doel en opzet van de aanvraag beoordeelt ze als voldoende.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Stichting De Dépendance. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting BioArt Laboratories
Titel:	Solidarity projects: sumbioculture
Gevraagd bedrag:	€ 125.000

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting BioArt Laboratories dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Solidarity projects: sumbioculture*. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Stichting BioArt Laboratories is gevestigd in Eindhoven en dient in binnen het landsdeel zuid.

BioArt Laboratories heeft als missie om een nieuwe generatie makers te stimuleren en te faciliteren om maatschappelijke vraagstukken aan te gaan via biokunsten. Dit gebeurt op een experimentele, kritische en grensoverschrijdende manier, met de focus op een duurzame, inclusieve wereld. De instelling vormt een cruciale schakel tussen het culturele, wetenschappelijke en industriële domein en stimuleert de integratie van biokunst in het Nederlandse cultuurbestel.

De dringende maatschappelijke uitdagingen op het gebied van landbouw, milieu en duurzame voedselvoorziening vragen om innovatieve oplossingen. Binnen Nederland en de Europese Unie groeit de druk om landbouwpraktijken te verduurzamen en de kloof tussen landbouw en natuur te overbruggen. BioArt Laboratories speelt hierop in met het concept *Sumbiocultuur*, dat gericht is op het bevorderen van symbiotische relaties tussen mens, natuur en technologie. Dit programma draagt bij aan de noodzakelijke transitie naar duurzame landbouwpraktijken en ecologische verantwoordelijkheid.

BioArt Laboratories richt zich in de komende subsidieperiode op het initiëren van solidariteitsprojecten onder de noemer Sumbiocultuur, die de transitie naar een symbiotische samenleving bevorderen, waarin mens, natuur en technologie in harmonie samenleven. Centraal staan hands-on langlopende workshops, residentieprogramma's, en de productie van impactvolle podcasts. Het programma omvat ook een expositie genaamd *Symbiotic Futures* en een podcastreeks aanvullend op *Symbiotopics* waarin de resultaten van deze projecten gepresenteerd worden. Het doel hiervan is om de dialoog en reflectie over duurzame toekomstperspectieven te stimuleren. De solidariteitsprojecten bevorderen duurzaamheid en sociale cohesie door samenwerking tussen lokale gemeenschappen, Europese jonge talenten, kunstenaars en wetenschappers. Het programma biedt toegang tot de uitgebreide faciliteiten van BioArt Lab, waaronder een laboratorium, *maker space* en een veldlaboratorium, waarmee innovatieve ideeën en duurzame methoden tastbaar en toegankelijk worden gemaakt voor een breed publiek.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is overwegend positief gestemd over het voorstel van BioArt Laboratories (BioArt). De commissie is vooral te spreken over de missie die BioArt heeft om de noodzakelijke transitie naar duurzame landbouwpraktijken en ecologische verantwoordelijkheid te agenderen. Toch heeft de commissie moeite om de instelling te positioneren. Enerzijds ontstaat er een beeld dat BioArt zich op het vlak van speculatief ontwerp bevindt en daarmee de noodzaak van de transitie wil agenderen. De commissie vindt dit passen bij de oorspronkelijkheid en zeggingskracht die een culturele programmering kunnen hebben. Anderzijds wordt er in de aanvraag gesteld dat het lab een ontwikkelinstelling is waar in de geest van ondernemerschap producten worden ontwikkeld die ver op de markt vooruitlopen en daarmee vernieuwing en innovatie

aanjagen. In dat licht vindt de commissie het opvallend dat de financiering van het programma enkel op private fondsen (VriendenLoterij) en subsidies berust en er geen middelen uit de markt betrokken kunnen worden.

Het voorstel scoort voldoende op het criterium met betrekking tot de artistiek-inhoudelijke waarde van het programma. In de onderzoekslijn Sumbiocultuur focust BioArt op de daadwerkelijke implementatie van symbioceen-principes, wat de commissie een interessante insteek vindt. De instelling doet dit aan de hand van een werkwijze die naar eigen zeggen enerzijds aspecten heeft van speculative design en anderzijds gestoeld is op de principes van *critical making*. BioArt Laboratories benadrukt hier de noodzaak van hands-on experimentele verkenning binnen de biokunst. In de onderzoekslijn werken lokale bewoners, Europese *in-residency* talenten, kunstenaars, ontwerpers en wetenschappers gezamenlijk aan twee projecten. De commissie noemt de twee projecten in deze onderzoeklijn, *Electro-culture Gardening* (EcG) en *Rural tot Rural communalities* (RtR) interessant. De inzichten uit het eerder ontwikkelde *Tree Antenna*-project worden in EcG verder onderzocht en ingezet voor de ontwikkeling van nieuwe manieren om de groei van planten te beïnvloeden. Binnen RtR wordt onderzoek gedaan naar het verbeteren van bodemgezondheid door onder andere het verzamelen van mest en groenafval, het beheren van compostingsprocessen en het ontwerpen van *raised beds*. De commissie vindt de zeggingskracht en oorspronkelijkheid van beide projecten voldoende, maar ze mist informatie over hoe er nou onderzoek wordt gedaan en hoe de verschillende soorten participanten met elkaar samenwerken of zich tot elkaar verhouden. Ook is het haar onduidelijk hoe talenten die een werkperiode doormaken in de praktijk worden begeleid. Dit maakt dat de commissie minder overtuigd is van de betrokken vakdeskundigheid binnen de onderzoekslijn. Eveneens merkt ze op dat het uit de beschrijving van de projecten niet duidelijk wordt wat de natuur opschiet met de technologische ingrepen. Die lijken er vooral op gericht om de natuur nuttig te maken voor de mens en de commissie mist wederkerigheid daarin.

Over de Symbiotic Futures-expositie is de commissie ook voorzichtig positief. De voorzichtigheid komt voort uit de gebrekkige uitwerking van dit onderdeel. De commissie heeft vertrouwen in de instelling om een aansprekende tentoonstelling neer te zetten, mede gebaseerd op de voorbeeldprojecten die worden genoemd in de aanvraag. De presentatie is echter sterk afhankelijk van de resultaten uit de onderzoekslijn en die zijn nog ongewis.

In de podcastserie ziet de commissie een mogelijkheid om verdieping of verbreding aan te bieden aan voornamelijk een vakpubliek. De commissie mist echter een sterke link per gast naar BioArt en de projecten uit de onderzoekslijn. Gezien de beperkte omvang van de serie van drie podcasts verwacht ze meer inhoudelijke uitwerking. Hierdoor is het oordeel over de artistieke en inhoudelijke kwaliteit van de podcastserie ook voldoende.

De commissie ziet een grote bijdrage aan het vakgebied in de uitgebreide faciliteiten en het ruime terrein waar (jonge) makers ruimte krijgen om experimenteren. Het is jammer dat er weinig informatie wordt gegeven over de concrete begeleiding die aan jonge ontwerpers en kunstenaars wordt geboden. Resultaten uit het verleden bieden enige houvast om de bijdrage aan hun ontwikkeling positief te beoordelen, maar dit had beter omschreven in de aanvraag moeten staan.

De commissie ziet ook voldoende aanleiding om de maatschappelijke betekenis als ruim voldoende te beoordelen. De maatschappelijke impact wordt niet heel expliciet gemaakt, maar blijkt uit de thema's. Ook leest de commissie dat BioArt lokale gemeenschappen bij de verschillende activiteiten wil betrekken. De maatschappelijke betekenis en bijdrage aan het vakgebied waren mogelijk sterker geweest als de industrie ook meer bij het programma betrokken werd. Zeker gezien het doel om met een nieuwe generatie makers op zoek te gaan naar praktische toepassingen. Op het criterium met betrekking tot

bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis beoordeelt ze het voorstel dan ook als ruim voldoende.

De commissie is positief over de toegankelijkheid en het publieksbereik van BioArt en waardeert dit met een ruime voldoende. De combinatie van participatie, publieke presentaties, deelname aan de *Dutch Design Week* en de podcastserie bedient een brede waaier van specifieke publieksgroepen. Vooral de participatie in de solidariteitsprojecten, het betrekken van buurtbewoners, ouderen, en personen die niet zo snel in aanraking komen met cultuur is volgens de commissie een sterk punt. Ook merkt de commissie op dat een deel van de activiteiten van BioArt gericht zijn op laagdrempelige deelname en dat vindt ze positief. De podcasts lijken meer een vakpubliek aan te spreken met verdieping en verbreding van het discours. Verder merkt de commissie op dat de aanpak in de communicatiestrategie weinig concreet is. Als voorbeeld noemt ze de ambassadeurs die voortkomen uit reeds uitgevoerde activiteiten, maar het is onduidelijk wie dat precies zijn en welke rol zij hebben.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als voldoende. BioArt geeft een uitgebreide reflectie op *fair practice*. Ze is lid van De Zaak Nu en volgt de actuele *Richtlijn functie en loongebouw voor presentatie-instellingen in de beeldende kunst*. De instelling gaat ook in op *fair chain* en hoe ze jonge makers begeleiden in hun weg naar zelfstandig ondernemerschap. De organisatie streeft naar meer duurzame vaste contracten en onderzoekt samen met het veld de meest geschikte cao-richtlijnen hiervoor. Dat is allemaal positief.

De commissie merkt op dat alle financiële ratio's van BioArt Laboratories in 2023 zijn afgenomen ten opzichte van 2022. De liquiditeit van de organisatie is gedaald, al blijft deze wel voldoende. De solvabiliteit van de organisatie is onvoldoende en het weerstandsvermogen is voldoende maar wel gedaald. Het is positief dat BioArt een risicoanalyse heeft gemaakt, ook gezien de sterke afhankelijkheid van fondsen en subsidies. Ze vraagt zicht echter af of alle maatregelen die het risico moeten beperken wel haalbaar zijn. Tevens lijkt de instelling sterk afhankelijk te zijn van de persoon van de directeur, tevens oprichter, wat de commissie als een risico beschouwt.

De adviescommissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet van de aanvraag met een krappe voldoende. Dit heeft onder ander te maken met de eerder in dit advies benoemde moeilijkheid om de instelling te positioneren in het gebied tussen tussen speculatief agenderende instelling en innovatielab voor praktische productontwikkeling. In relatie hiermee benoemt de commissie ook het ontbrekende draagvlak vanuit de industrie of het bedrijfsleven. Daartegenover staat dat BioArt een helder programma voorstelt waarin veel ruimte is voor talentontwikkeling en de solidariteitsprojecten waarbij ook lokale gemeenschappen worden betrokken.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van BioArt Laboratories. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Stichting NDSM-werf
Titel:	Questioning (the) Public (in) Space
Gevraagd bedrag:	€ 102.710

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting NDSM-werf dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Questioning (the) Public (in) Space*. Het aangevraagde bedrag is € 102.710 per kalenderjaar. Stichting NDSM-werf is gevestigd in Amsterdam en dient in binnen het landsdeel west.

Stichting NDSM-werf zet zich in voor het behoud en de ontwikkeling van NDSM als dynamische, toegankelijke en toekomstbestendige publieke ruimte. De stichting richt zich op experimentele initiatieven die bijdragen aan stedelijke leefbaarheid en betekenisvolle publieke ruimte in Amsterdam-Noord. Dit doet ze door ruimtelijke projecten te ontwikkelen van architecten en ontwerpers die meerstemmigheid onderzoeken in relatie tot (het begrip) publieke ruimte. NDSM-werf werkt nauw samen met de stad Amsterdam, een professioneel netwerk, bewoners, stakeholders en bezoekers. Amsterdam Noord, ondergaat een snelle transformatie met veel verdichting en complexe uitdagingen. René Boer schrijft in *Smooth City* over een gladde stad waarin het stedelijke leven wordt samengeperst tot een 'naadloze ervaring'. NDSM-werf stelt deze perfectie ter discussie met diens activiteiten. Door ruimtelijke interventies te creëren wordt er aan nieuwe verbeeldingen en perspectieven op publieke ruimte gewerkt. Questioning (the) Public (in) Space heeft als doel NDSM verder te ontwikkelen als ontwerplaboratorium voor de publieke ruimte. De organisatie ziet de context van NDSM als vertrekpunt voor een breder discours op landelijk niveau, waarbij terugkerende thema's als stedelijke verdichting, non-exclusieve publieke ruimte en eigenaarschap worden onderzocht. Dit doet NDSM-werf door de verdere ontwikkeling van best practices, een zowel lokaal als professioneel netwerk op en uit te bouwen, uitwisseling rond de opgedane kennis te stimuleren en lessen te ontsluiten naar een relevant netwerk van professionals en stakeholders.

Concreet bestaat het activiteitenprogramma in 2025 uit het ontwikkelen van drie nieuwe installaties: *Kinship Bibliotheek* van Afaina de Jong, *Fire Building* van Oscar Tuazon en *Pivot Irrigation System* van Hector Zamora. Bij de verschillende installaties wordt een activeringsprogramma gerealiseerd waarmee de impact van de installaties wordt onderzocht. Zo vinden er ontbijtmeetings plaats, een openingsconferentie en expertmeetings. Daarnaast wordt een reeds in 2024 gerealiseerd project geactiveerd: *NDSM Lusthof* van Studio Ossidiana. Deze installatie blijft minimaal twee jaar op NDSM staan waarbij voor langere tijd de relaties met de buurt worden opgezocht en aangegaan om de tuin blijvend te kunnen onderhouden en te laten 'groeien'.

Tevens biedt NDSM-werf een residentie aan: 'een grote droom-en-maakplek om een leemte op het gebied van lerend werken op grote schaal in een specifieke context te vullen. Dit traject biedt aanstormend talent de gelegenheid om zich te verdiepen in de plek, de historie en de context van het terrein en deze te vertalen naar ruimtelijke vormen of voorstellen.'

Naast de specifieke programmering per installatie maakt NDSM-werf een serie podcasts. De podcasts bieden verdieping en verbinden vraagstukken omtrent meerstemmigheid en het creëren van niet-exclusieve publieke ruimte aan de ontwerpvoorbeelden op NDSM.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is overwegend positief gestemd over het voorstel van NDSM-werf. De commissie waardeert de missie van de organisatie om zich in te zetten voor een dynamische, toegankelijke en toekomstbestendige publieke ruimte in Amsterdam-Noord. De commissie benoemt een aantal sterke en minder sterke punten op het gebied van artistieke kwaliteit. De projecten en de betrokken architecten, ontwerpers en kunstenaars zijn allen van bewezen kwaliteit. De projecten beschikken over een grote zeggingskracht en oorspronkelijkheid. De commissie is benieuwd naar het project van Afaina de Jong waarin urgente en actuele onderwerpen als immaterieel erfgoed, meerstemmigheid en de verhouding tussen orale en geschreven geschiedenissen aan bod komen. Ook NDSM Lusthof van Ossidiana verhoudt zich tot interessante vragen zoals wie toegang heeft tot en zorg draagt voor groen in de stad. De commissie is overtuigd van de vakkundigheid van beide ruimtelijke ontwerpers. De projecten Fire Building en Pivot Irrigation System zijn artistiek ook interessant, maar verhouden zich meer tot kunst in de openbare ruimte dan tot de ontwerpende disciplines. De commissie is minder overtuigd van de locatiespecifieke kwaliteiten van die werken, zeker in het licht van de duurzame transitie van Amsterdam en het streven naar een toegankelijke en toekomstbestendige publieke ruimte op NDSM.

In relatie tot de bijdrage aan vakgebied en de maatschappelijke betekenis kijkt de commissie voornamelijk naar de inhoud van de programmering waarmee de verschillende installaties of projecten worden geactiveerd en de voorgestelde residentie. NDSM-werf stelt per project verschillende bijeenkomsten voor en maakt daarnaast een serie podcasts en een onlinemagazine. De commissie ziet ook hier sterke en minder sterke punten.

Ze is positief over de mate van uitwerking van de programmering rond de Kinship Bibliotheek. De verschillende onderdelen hangen goed met elkaar samen. Er zijn besloten, maar ook meer openbare formats, wat samenhangt met het soort onderwerpen dat behandeld wordt. Zo worden in de meer besloten ontbijtsessie met experts inhoudelijke keuzes gemaakt die de meer publieke conferenties informeren. Bij de verschillende activiteiten komen ook actuele maatschappelijke en vakgerelateerde vraagstukken aan de orde, zoals hoe niet-centrale verhalen in de publieke ruimte verteld kunnen worden, hoe ontwerp je een gedeelde, meerstemmige publieke ruimte en hoe geef je een plek aan verhalen uit een orale en diasporatraditie.

De activiteiten bij de andere installaties en interventies vindt de commissie minder sterk, voornamelijk door het gebrek aan uitwerking. Ook het bereik is vaak beperkt, waardoor zowel de impact op het vakgebied als de maatschappelijke betekenis worden betwijfeld. De commissie vindt dit jammer want ze ziet bijvoorbeeld in het traject rond Fire Building veel waarde in de vraag over hoe je een niet-exclusieve publieke ruimte en een minder *smooth city* kan inrichten, waar ook plek is voor bijvoorbeeld dak- en thuislozen.

Binnen de residentie worden interessante vragen gesteld over hoe een meerstemmige publieke ruimte vormgegeven kan worden en hoe je daarmee kan bijdragen aan een continu gesprek over het belang van private ruimte. De commissie mist echter een plan van aanpak over hoe de residentieperiode wordt ingevuld en welke faciliteiten er worden geboden. Ook de invulling van de podcastserie is nog onduidelijk. Hierdoor waardeert de commissie de bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis van het programma als net voldoende.

Ten aanzien van de toegankelijkheid en het publieksbereik beoordeelt de commissie het voorstel als voldoende. Ze is positief over de inzet van een adviesraad en de young curator, die bijdragen aan de meerstemmigheid. Wel stelt de commissie vast dat de programmering per project of interventie is ingericht en dat er weinig relaties

tussen de verschillende projecten worden gelegd. De commissie vindt dat zowel inhoudelijk als qua publieksbereik een gemiste kans. Daarbij komt dat het bereik van veel van de activiteiten beperkt is qua fysieke bezoekers. De commissie verwacht dat in een stadsdeel als Amsterdam-Noord meer publiek betrokken kan worden bij een programma dat over publieke ruimte gaat. Ook in relatie tot de financiële omvang is het publieksbereik volgens de commissie beperkt.

De commissie is positief over de wijze waarop NDSM aandacht heeft voor groepen zoals dak- en thuislozen en jongeren die hun vrije tijd op straat doorbrengen, ook al is de directe betrokkenheid van deze groepen niet altijd duidelijk. Ook de communicatiestrategie is helder uitgewerkt, waarin aandacht is voor inclusief taalgebruik en het duurzaam verbinden van bezoekers van de activiteiten.

Uit het plan spreekt dat NDSM-werf een professionele organisatie is. Er wordt helder gereflecteerd op de verschillende codes, met een bijzondere aandacht voor goed opdrachtgeverschap. De begroting is helder en geeft een goed inzicht in de subsidiebehoefte. Er is sprake van een gezonde financieringsmix, waarbij de gemeente Amsterdam voorziet in een solide basis. Ook de financiële ratio's zijn op orde, wat bijdraagt aan de stabiliteit van de organisatie. Op basis van het bovenstaande beoordeelt de commissie het voorstel op het criterium met betrekking tot de bedrijfsvoering en de organisatie als ruim voldoende.

De aanvraag is voldoende consistent in doel en opzet. De organisatie is professioneel en de financiering gedegen. Het ontbreekt volgens de commissie aan een sterke samenhang tussen de verschillende onderdelen en op sommige vlakken is de uitwerking onvoldoende. Tot slot meent ze dat het publieksbereik enigszins beperkt is, voor de omvang, aard en locatie van het programma.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van NDSM-werf. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Limestone Books
Titel:	Publishing ūn-tōng-ti.nn
Gevraagd bedrag:	€ 119.610

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Limestone Books dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Publishing ūn-tōng-ti.nn*. Het aangevraagde bedrag is € 119.610 per kalenderjaar. Limestone Books is gevestigd in Maastricht en dient in binnen het landsdeel zuid.

Limestone Books is een kunstuitgeverij die zich toelegt op experimentele praktijken en diverse gemeenschappen. Het platform ondersteunt ondervertegenwoordigde stemmen via een kunstenaarsboekwinkel, een gemeenschapsbibliotheek, kunstenaarspresentaties, interactieve workshops en optredens. De missie is om dialogen over transnationale sociale kwesties te bevorderen en een dynamisch platform in Maastricht te creëren waar kunst- en designpublicaties floreren. *Ūn-tōng-tiānn* (運動埕) betekent in het Taiwanees sportveld. Hoewel *un-tong* doorgaans verwijst naar lichamelijke oefening, draagt het ook de connotatie van sociale en politieke bewegingen met zich mee. Deze dubbele betekenis resoneert in meerdere Aziatische talen, waaronder Japans, Koreaans, Vietnamees en Chinees. Bij Limestone Books omarmen ze deze dualiteit door een selectie boeken en evenementen te cureren die zowel het fysieke als het politieke domein aangaan. Dit jaar pusht de organisatie dit concept nog verder door het platform te transformeren in een levendige arena voor publicatieoefeningen. Via *Artist Takeover*, *Picnic* en het *Publish-a-Thon Festival* activeren ze elke fase van het publicatieproces: schrijven, fotografie, illustratie, vertaling, ontwerp, redactie, drukwerk, distributie en lezen. Limestone Books verandert elk stadium om de verbindingen tussen lokale en mondiale verhalen te verkennen. Net zoals een sportveld een ruimte is voor oefening en spel, zullen de initiatieven dienen als arena's om de grenzen van het publiceren te verleggen, uit te dagen en opnieuw vorm te geven.

Limestone Books onderzoekt hoe boeken worden gevormd door de bewegingen van diaspora's en de herconfiguratie van lokale identiteiten. Deze publicatieoefeningen omvatten re-enactments en realtime, cross-time-zone samenwerkingen, wat een dynamische en evoluerende benadering van publiceren bevordert. Het doel is om een vloeendere en responsievere publicatiepraktijk te creëren die de nadruk legt op praktische ervaringen, directe uitwisselingen en live dialogen. Limestone Books werkt onder meer samen met Jan van Eyck Academie, De Fabriek, Fashionclash, Chiayi Art Museum en LIR.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag van Limestone Books. Ze spreekt van een onderscheidend voorstel van een organisatie met een mooie visie op publiceren. Het programma is divers, interessant en inhoudelijk sterk opgezet en goed gecureerd. De artistiek inhoudelijke waarde van de activiteiten van Limestone Books beoordeelt de commissie als goed. Ze stelt dat de organisatie wordt gekenmerkt door een gedreven team met een onderzoekende en kritische houding. De geagendeerde thema's lijken voort te komen uit persoonlijke fascinaties en de commissie vindt bijvoorbeeld het eerdere project rondom censuur en *self-publishing* in China relevant. Op een speelse manier worden maatschappelijke onderwerpen onderzocht en bevraagd. Ook spreekt de commissie waardering uit voor de mooie specificatie in het plan van de achtergronden van de betrokken kunstenaars en initiatieven. Zowel de vakdeskundigheid, zeggingskracht en oorspronkelijkheid van het programma en het platform worden door de commissie hoog gewaardeerd.

De commissie uit haar waardering voor de ruimte die het platform biedt aan diverse makers, ondervertegenwoordigde stemmen en verschillende communities. Ze spreekt daarbij van een mooie vorm voor samenwerking met andere gemeenschappen in Maastricht en ziet hierin een maatschappelijke waarde. Ook laat ze zich positief uit over de actieve rol die de organisatie speelt bij de distributie van werken en de samenwerkingen met een aantal internationale partners. Samenwerkingen met platforms als Fashionclash en instellingen als Jan van Eyck Academie en Willem de Kooning Academy vindt de commissie daarbij inhoudelijk goed gemotiveerd. En hoewel de commissie constateert dat het platform zich in een niche begeeft, acht ze de waarde voor het vakgebied, specifiek voor *art book publishing* en een jonge generatie makers, van belang. De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium betekenis voor het vakgebied en de maatschappelijke waarde als goed. Ze ziet in de aanpak en werkwijze van het platform een voorbeeldstellende praktijk. De commissie spreekt van aantrekkelijke formats zoals de Artist Takeover, Picnic, of Publish-a-Thon en ze verwijst onder meer naar het *Silent Reading*-festival als voorbeeld van een interessant project.

Limestone Books bereikt veel makers, maar in de ogen van de commissie een vooralsnog redelijk beperkt publiek. Ten aanzien van het publieksbereik en de toegankelijkheid merkt de commissie op graag meer te hebben gelezen over de visie op publieksstrategie van Limestone voor een breder publiek. Ondanks deze kanttekening beoordeelt ze het voorstel op dit criterium als voldoende.

De commissie stelt dat de jonge organisatie in ontwikkeling is en is van mening dat de bedrijfsvoering en de professionalisering speciale zorg verdienen. Vanuit inkomsten uit boekverkoop worden twee teamleden gefinancierd. Verder zijn er enkele inkomsten uit kaartverkoop, en het geven van workshops. De boekverkoop is de grootste eigen inkomstenbron van de organisatie. De jaarrekening is niet gespecificeerd op baten. Er is niet helder af te lezen welk aandeel aan subsidies is ontvangen in 2023. Naast een kleine begrote bijdrage bij de gemeente Maastricht moet de subsidiebijdrage vanuit het Stimuleringsfonds 77,5% van de totale lasten dekken. Daarbij wordt meer dan de helft gebruikt voor het dekken van de beheerslasten. Er is een weinig gevarieerde financieringsmix waarbij er zwaar geleund wordt op een bijdrage van het Stimuleringsfonds. Er worden geen private bronnen aangewend of middelen uit het bedrijfsleven gehaald. Dankzij eenjarige financiering vanuit het Stimuleringsfonds en vanuit de gemeente Maastricht heeft Limestone Books in kunnen zetten op een professionele en duurzame structuur waarbij ze beter kunnen voldoen aan de *Fair Practice Code*. Echter ontbreekt er een reflectie op *fair practice* in het huidige voorstel. Al met al, beoordeelt de commissie de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling als onvoldoende.

Concluderend beoordeelt de commissie het voorstel als voldoende als het gaat om de consistentie van doel en opzet. Ze ziet een overtuigende samenhang tussen de visie en missie van Limestone Books en de wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven via de verschillende activiteiten. De commissie ziet Limestone Books als een bijzonder platform dat een positie in de voorhoede inneemt, een betekenisvolle bijdrage kan blijven leveren aan het ontwerpveld en van waarde is voor Maastricht en de regio. Daarbij merkt de commissie op dat het programma duidelijk laat zien hoe de organisatie met diens activiteiten ruimte biedt aan niet-westerse perspectieven en bijdraagt aan meerstemmigheid in het ontwerpveld. Haar zorgen om de stabiliteit en de bedrijfsvoering van de jonge organisatie zijn wel groot en kunnen haar twijfels over de haalbaarheid van het voorstel niet wegnemen.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Limestone Books. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief

beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Graphic Matters
Titel:	Programma 2025-2026
Gevraagd bedrag:	€ 124.010

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Graphic Matters dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma. Het aangevraagde bedrag is € 124.010 per kalenderjaar. Graphic Matters is gevestigd in Breda en dient in binnen het landsdeel zuid.

Graphic Matters zet zich sinds 2008 in voor het vakgebied grafisch ontwerp. Graphic Matters organiseerde sindsdien zeven biënnales en circa zeventig openbare interventies en internationale presentaties. De laatste biënnale vond plaats in 2019, waarna vanaf 2023 een doorlopende programmering is gestart. De formats die hiervoor zijn ontwikkeld, vormen de basis voor het programma van 2025-2026. Het platform werkt samen met lokale culturele partners, landelijke onderwijsinstellingen en internationale ontwerpers. Presentaties vinden plaats op wisselende openbare locaties in Breda.

Graphic Matters laat zien hoe buitengewoon alledaagse visuele communicatie is. Navigeren, informeren, communiceren; dagelijks beïnvloedt grafisch ontwerp ieders doen, denken en gevoel. Er wordt werk gepresenteerd van visueel eigenzinnige, sociaal betrokken en kritische ontwerpers in een versterkende context. Graphic Matters daagt ontwerpers uit op hun vak te reflecteren en biedt hen de kans om kennis op te doen, vaardigheden te ontwikkelen en elkaar te ontmoeten. De organisatie vindt kijken en verbeelden nét zo belangrijk als lezen en schrijven. Door visuele geletterdheid te stimuleren wordt bijgedragen aan gelijkheid en verbinding in de samenleving. Door de transformatieve kracht en maatschappelijke invloed van grafisch ontwerp te laten zien, wordt het belang van visuele communicatie inzichtelijk gemaakt. De activiteiten bestaan uit een combinatie van presentatie, educatie, talentontwikkeling, kennisdeling en ontmoeting. Elk seizoen wordt een ander thema belicht vanuit een cultureel en maatschappelijk perspectief. Het programma kent een aantal terugkerende formats zoals een expositie, summerschool, *student challenge* en *3sec.gallery*. Daarnaast is on- en offline kennisdeling een geïntegreerd onderdeel van het programma dankzij *talks*, artikelen en een *Reading Room*.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is overwegend positief over de aanvraag voor het activiteitenprogramma van Graphic Matters. De organisatie, en daarmee het activiteitenprogramma, is sterk gericht op één hoofdiscipline, grafisch ontwerp, waardoor sprake is van een heldere vakinhoudelijke positionering. Tegelijkertijd is er voldoende ruimte in het programma om vanuit grafisch ontwerp met een bredere blik te kijken naar toepassingen in andere disciplines binnen de creatieve industrie, zoals animatie, illustratie en digitale cultuur. De vragen die hierbij worden gesteld ten aanzien van bijvoorbeeld AR of architectuur worden door de commissie echter niet als vernieuwend gezien. De aandacht voor het meer autonome werk van ontwerpers die normaal gesproken juist veel in opdracht werken wordt door de commissie gewaardeerd. Evenals de doelstelling om visuele geletterdheid onder jongeren te bevorderen. Hiermee maakt de organisatie een interessante koppeling tussen de artistiek-inhoudelijke en de maatschappelijke betekenis van het programma. De commissie plaatst wel een kanttekening bij de mate waarin het programma voldoende inhoudelijk verdiepend is. Hier had in de uitwerking van het voorstel volgens haar meer aandacht aan kunnen worden besteed. Maar over het geheel genomen beoordeelt de

commissie het voorstel op zowel de artistiek-inhoudelijke waarde, als op de bijdrage voor het vakgebied en de maatschappelijke waarde als voldoende. Uit het werk van de betrokken makers en eerdere edities spreekt voldoende vakdeskundigheid en oorspronkelijkheid. Wat betreft de zeggingskracht, in de zin van urgentie en impact van het programma, is de commissie minder overtuigd. De maatschappelijke waarde blijkt naast de aandacht voor visuele geletterdheid wel uit de aanzetten voor partnerships met verschillende opleidingen, al had Graphic Matters ook hier specifiekere kunnen zijn over de invulling van deze partnerships, door in te gaan op de toegevoegde waarde van het programma van Graphic Matters voor deze instellingen.

Ten aanzien van de toegankelijkheid en het publieksbereik is de commissie positief over de laagdrempeligheid van het programma en verschillende formats. Graphic Matters bereikt met het programma verschillende generaties bezoekers en makers in zowel de fysieke ruimte als online. Wel meent een deel van de commissie dat de sterke focus op grafisch ontwerp ervoor zorgt dat de impact van de activiteiten beperkt blijft tot een niche. De commissie beoordeelt de aanvraag op dit criterium als voldoende.

Graphic Matters heeft een brede financieringsmix en haalt eigen inkomsten op uit verschillende diensten. Van de verschillende financieringsbronnen is het grootste deel al toegezegd, waaronder de meerjarige financiering vanuit de gemeente Breda. Dat zorgt voor een solide basis. De eigen inkomsten op de begroting zijn in lijn met eerder behaalde resultaten. De ratio's zijn ruim voldoende. Enkel met betrekking tot de reflectie op de *Fair Practice Code* merkt de commissie op dat wel wordt stilgestaan bij het onderdeel *fair pay*, maar niet op de andere onderdelen van de code. De commissie beoordeelt de aanvraag op het criterium met betrekking tot de bedrijfsvoering als ruim voldoende.

Alles overziend spreekt de commissie van een aanvraag die voldoende consistent is in doel en opzet. De verschillende onderdelen zijn voldoende uitgewerkt. Er is volgens de commissie sprake van een activiteitenprogramma dat waardevol is voor de sector, maar daarbij niet als heel innovatief of vernieuwend geldt.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Graphic Matters. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Baltan Laboratories
Titel:	Technologies Otherwise – Communities of Change
Gevraagd bedrag:	€ 125.000

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Baltan Laboratories dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Technologies Otherwise – Communities of Change*. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Baltan Laboratories is gevestigd in Eindhoven en dient in binnen het landsdeel zuid.

Baltan Laboratories is een interdisciplinair cultureel laboratorium gevestigd in Eindhoven. Het richt zich op maatschappelijke vraagstukken door middel van een relationele benadering en creëert ruimtes om te oefenen in 'anders leven'. Hiervoor ontwikkelt Baltan leertrajecten, projecten en samenwerkingen die door de inzet van creatieve strategieën verschillende manieren van 'weten' overbruggen. Tijdens de uitvoering van het programma voor 2024, *Technologies Otherwise – Developing a Culture of Hope*, werd duidelijk dat één jaar veel te kort is om te beantwoorden wat technologies otherwise kan betekenen. Daarom zet Baltan het onderzoek voort en worden de methoden die resoneren met onze gemeenschap, deelnemers en publiek verder ontwikkeld in een tweejarig programma, getiteld *Technologies Otherwise – Communities of Change*.

In 2024 stelde Baltan zich de vraag of technologie van ons is, in een poging deze vraag open te stellen en te begrijpen over welke technologie en welk 'ons' we doorgaans spreken. De organisatie begon verschillende technologieën te verkennen vanuit verschillende stemmen, voor zowel menselijke als niet-menselijke gebruikers, met verschillende materialen en productiemodellen.

In 2025-2026 zal verder worden onderzocht hoe de huidige technologische ontwikkelingen de koloniale erfenis van de verovering en accumulatie van land, grondstoffen en rijkdom voortzetten. Er is sprake van een nieuw digitaal kolonialisme, in stand gehouden door een paar multinationals en ondersteund door de moderne mythologie van vooruitgang. Hoe kunnen we alternatieve mythologieën aanboren om technologieën te ontwerpen die niet geassocieerd zijn met de koloniale erfenis en puur kapitalistische belangen? Het programma zal deze centrale vraag onderzoeken via drie verschillende trajecten waarin alternatieve (technologische) toekomsten worden geschetst.

De verschuiving van *Developing a Culture of Hope* (2024) naar *Communities of Change* (2025-2026) draait om de community als activerende dimensie die hoop kan omzetten in verandering. Om deze reden zal worden begonnen met het opbouwen van een gemeenschap van changemakers in technologie rond het programma en de nieuwe *Makerspace* (vanaf de herfst van 2024).

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich overwegend positief uit over de aanvraag voor het activiteitenprogramma van Baltan Laboratories. Met name de artistiek-inhoudelijke waarde van het activiteitenprogramma wordt hoog gewaardeerd. De programma's zijn geworteld in hedendaags gedachtegoed en onderstrepen de waarde van het artistieke onderzoek in het technologische veld. De commissie spreekt van een kleine eigenzinnige organisatie die vanuit haar positie niet alleen een niche weet te bedienen, maar ook sterk

genetwerkt is in Eindhoven en de sector. De commissie waardeert de eigen speculatieve aanpak en de aandacht daarbij voor sciencefiction en storytelling. Baltan betreft daarbij zowel gevestigde internationale makers als net afgestudeerden. De artistiek-inhoudelijke waarde van het voorstel beoordeelt de commissie zodoende als goed.

De bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke waarde van het programma blijken uit de inhoudelijke thema's, maar vooral ook uit de inbedding van Baltan in het netwerk van academici. Door de participatie in Europese trajecten krijgen makers bovendien toegang tot lokale, regionale en internationale netwerken. De commissie is kritischer op de ambities van Baltan ten aanzien van *community building* en het inzetten van twee *community builders* hiervoor. Volgens haar bestaan die communities al in de vorm van andere organisaties waartoe Baltan zich actief verhoudt. Desalniettemin beoordeelt de commissie het voorstel op dit criterium als ruim voldoende.

De toegankelijkheid en het publieksbereik blijven volgens de commissie een punt van aandacht voor Baltan. De commissie waardeert de inspanningen van Baltan om uit de eigen bubbel te breken en een stap te zetten naar een breder en meer divers publiek. Als positieve ontwikkeling benoemt ze de samenwerking met de nieuwe Makerspace waarin film/tech en ontwerp samenkomen. Maar ze stelt ook vast dat de abstracte taal en toon in de communicatie hiervoor een belemmering blijven vormen. Ze heeft de indruk dat Baltan de afgelopen jaren verschillende ideeën heeft gehad over hoe zich te positioneren ten opzichte van partners en publiek. Ook in het huidige voorstel ziet ze tegenstrijdigheden als het gaat om de publieksfunctie, communicatie en digitale strategie. Alles overziend beoordeelt de commissie het voorstel op het criterium met betrekking tot de toegankelijkheid en publieksbereik als net voldoende.

Ten aanzien van de bedrijfsvoering en organisatie van Baltan is de commissie positief. De instelling kent een niet heel diverse financieringsmix, maar het is positief dat er wordt gekeken naar Europese trajecten en dat er de ambitie is om de private partnerschappen met het bedrijfsleven, zoals die voor covid bestonden weer nieuw leven in te blazen. Baltan is daarnaast zeer actief op het gebied van *fair practice*. Er is een solide alinea in het voorstel aan *fair practice* gewijd en het kleine team is in loondienst. De financiële ratio's zijn in 2023 iets afgenomen, maar zijn nog steeds gezond te noemen.

Als het gaat om de mate van consistentie in doel en opzet van de aanvraag als geheel spreekt de commissie van een kleine, maar eigenzinnige organisatie met een eigen stem in het veld. De commissie benoemt verschillende uitdagingen voor de organisatie ten aanzien van de positionering en de toegankelijkheid. Het is moeilijk om de rol van netwerkorganisatie en onderzoekinstelling te combineren met een publieksfunctie. Maar de commissie heeft over het geheel genomen vertrouwen in de organisatie en het voorgestelde activiteitenprogramma. De consistentie in doel en opzet van de aanvraag beoordeelt ze als voldoende.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Baltan Laboratories. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	The Grey Space in the Middle
Titel:	The Grey Space in the Middle, 2025-2026: Verbinding tussen de dag en de nacht
Gevraagd bedrag:	€ 125.000

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

The Grey Space in the Middle dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma in getiteld *The Grey Space in the Middle, 2025-2026: Verbinding tussen de dag en de nacht*. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. The Grey Space in the Middle is gevestigd in Den Haag en dient in binnen het landsdeel west.

Vanuit de overtuiging dat het voeden van nieuwsgierigheid naar een ander een effectief wapen is tegen verharding en polarisatie, brengt The Grey Space in the Middle duurzame verbindingen tot stand tussen anti-disciplinaire makers, kennisdomeinen en een breed publiek. The Grey Space in the Middle biedt ruimte voor ontmoeting, ontwikkeling en presentatie. Middels artistiek experiment wordt gereflecteerd op de groeiende maatschappelijke problemen. The Grey Space in the Middle schept de kaders waarbinnen verbinding kan ontstaan. Met een open en gastvrije houding wordt een vrij speelveld geboden aan makers en initiatieven. The Grey Space in the Middle selecteert hiervoor makers en organisaties aan wie het eigenaarschap van de ruimte tijdelijk wordt overgedragen. De residentie-formats *Open Space* en *House Guests* vormen samen met de geselecteerde gastprogramma's de instrumenten waarmee The Grey Space in the Middle nieuwe perspectieven laat ontstaan en deelt met het publiek. Een diverse groep aan makers, bezoekers en initiatieven voelt zich thuis bij de organisatie. The Grey Space in the Middle verbindt letterlijk en figuurlijk de dag en de nacht. Het experiment dat in de cultuur van de nacht ontstaat, brengt de kans om vernieuwing in de cultuur van de dag te veroorzaken. Het programma in 2025 omvat twee edities van *Open Space*; elke editie bestaat uit een drie maanden durende residentie en tentoonstelling, de betrokkenheid van een professioneel en artistiek netwerk en twee publieksprogramma's. Ook bevat het programma vier edities van *House Guests*; elke editie bestaat uit een twee weken durende residentie en een publieksprogramma. En tot slot is er het gastprogramma, met twintig tentoonstellingen, concert- en performance programma's, clubnachten, vijf festivals, twaalf inhoudelijke samenwerkingen en twintig artistieke diners in samenwerking met een groot aantal partners.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is overwegend positief over de aanvraag voor het activiteitenprogramma van The Grey Space in the Middle. De commissie spreekt van een onderscheidende positionering van de instelling die zoekt naar de verbinding tussen dag- en nachtcultuur. De metafoer van dag en nacht en de anti-disciplinaire aanpak die daaruit voortkomt, is niet alleen overtuigend opgeschreven, maar ook consequent doorgevoerd in de programmering. De plek die de instelling daarmee inneemt in Den Haag is bijzonder en van belang voor de in de stad gevestigde (onderwijs)instellingen en makers. De commissie meent dat de in het voorstel genoemde anti-disciplinaire kunstenaars, performers en makers een interessante groep vormen, waarvan ze denkt dat deze in de context van The Grey Space in the Middle goed tot zijn recht zal komen. De commissie is overtuigd van de vakdeskundigheid, zeggingskracht en oorspronkelijkheid van de betrokken makers en het programma. Ten aanzien van het gastprogramma en de verhuur van de ruimte heeft de commissie gemengde gevoelens. Ze begrijpt de noodzaak hiervan vanuit het model van The Grey Space in the Middle als open locatie en vindt de manier waarop hier door The

Grey Space in the Middle voorwaarden en criteria aan worden verbonden op zich slim. Op die manier houdt de organisatie zoveel mogelijk grip op de artistiek-inhoudelijke signatuur. Waar het gastprogramma in de optiek van enkele commissieleden de beoordeling op de artistiek-inhoudelijke waarde van het programma bemoeilijkt, versterkt het de bijdrage van de instelling aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis van The Grey Space in the Middle. Zodoende wordt het voorstel door de commissie op zowel de artistiek-inhoudelijke waarde als op de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke waarde als ruim voldoende beoordeeld.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik van The Grey Space in the Middle als goed. Er is goed nagedacht over de doelgroepen waarvan de aanvrager zegt dat ze deze niet enkel bedienen, maar er ook hun bestaansrecht aan ontlenuen. Die mate van verbinding wordt door de commissie gewaardeerd. Ook is er veel aandacht voor de implementatie van de *Code Diversiteit & Inclusie*. De commissie is ervan overtuigd dat The Grey Space in the Middle een brede en diverse groep aanspreekt.

Wat betreft de bedrijfsvoering en organisatie ziet de commissie grote risico's. De organisatie staat onder druk en gaat door een belangrijke transitie, nadat er eerder financiële tekorten zijn ontstaan. Er is hard gewerkt om de financiële administratie goed aan te laten sluiten op de begroting, waardoor het mogelijk zou moeten zijn vanaf 2024 aan de hand van de nodige rapportages te kunnen bijsturen. Op basis van de beschikbare cijfers van 2023 zijn alle financiële ratio's nog onvoldoende, al stelt de organisatie in 2024 weer van een gezonde bedrijfsvoering te kunnen spreken. The Grey Space in the Middle heeft een ruime financieringsmix, hierbij valt wel het hoge aandeel inkomsten uit horeca op. Op de inkomsten uit verhuur wordt een forse groei verwacht, dit vormt een risico. The Grey Space in the Middle spant zich in om de uurtarieven te koppelen aan richtlijnen binnen de kunstensector. De uurtarieven voor zzp'ers, voor ondersteunende en voor verantwoordelijke functies blijven echter laag in de optiek van de commissie. Ondanks de inspanningen beoordeelt de commissie de bedrijfsvoering en organisatie vooralsnog als net niet voldoende.

Alles overziend beoordeelt de commissie de consistentie in doel en opzet van het activiteitenprogramma als voldoende. De commissie waardeert vooral de plek die The Grey Space inneemt – zowel fysiek als inhoudelijk – voor de Haagse creatieve industrie en culturele sector in de bredere zin. De eigenzinnigheid waarmee de organisatie hier invulling aan geeft, is onderscheidend binnen het landelijke aanbod. Het is hoofdzakelijk de bedrijfsvoering en financiële positie waarin The Grey Space in the Middle zich bevindt die de commissie als een risico beschouwt.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van The Grey Space in the Middle. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Hackers & Designers
Titel:	Access AND Tools
Gevraagd bedrag:	€ 125.000

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Stichting Hackers & Designers dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Access AND Tools*. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Hackers & Designers is gevestigd in Amsterdam en dient in binnen het landsdeel west.

Hackers & Designers (H&D) is een non-profit workshopinitiatief dat zich richt op technologie, design, kunst en interdisciplinaire uitwisseling. H&D bevordert samenwerking binnen een wereldwijd netwerk van hackers, ontwerpers, kunstenaars en onderzoekers die kritisch de monoculturen en monopolies van steeds meer opdringerige en uitbuitende digitale platforms en tools uitdagen en heroverwegen. H&D bereikt zijn doelen grotendeels door het ontwikkelen van praktische workshopactiviteiten, maar ook via lezingen, performances, game- en hackevents, meet-ups, experimentele publicaties en het jaarlijkse *H&D Zomerkamp* – een tiendaags intensief workshopprogramma.

De activiteiten zijn gebaseerd op een platte hiërarchie, waarbij docenten en mentoren deelnemers worden, en deelnemers leiderschapsrollen op zich nemen, wat leidt tot een collectieve verantwoordelijkheid, waarin iedereen zijn expertise, urgenties en ervaringen kan inbrengen. Naast het ontwikkelen van workshops, bouwt en onderhoudt H&D gratis, opensource tools, host het zelf technische infrastructuur en produceert het zowel online als offline publicaties. H&D onderscheidt zich door een praktische en laagdrempelige aanpak, die aan alle activiteiten ten grondslag ligt. In meet-ups en workshops wordt empowerment en kritische technologische geletterdheid niet enkel besproken – er worden ook tools ontwikkeld om deze mogelijk maken.

Voor de periode 2025-2026 heeft H&D een thematische basis ontwikkeld voor de activiteiten, waarbij wordt in- en uitgezoomd op de paradox van 'toegankelijkheid' en deelnemers worden uitgenodigd om zich te verdiepen in de complexe sociale en ecologische verstrengelingen van hedendaagse 'overlevingsmiddelen'. In samenwerking met pleitbezorgers van 'crip' en rechtvaardigheid voor mensen met een handicap, intersectionele feministische denkers en beoefenaars, wil H&D de perspectieven betrekken van degenen die het meest worden getroffen door de groeiende dreigingen van klimaatverandering en sociale onrechtvaardigheid. Daarbij wordt de vraag gesteld: welke tools moeten we bouwen en toegankelijk maken om te overleven, en tegen welke prijs? Verschillende perspectieven worden daarbij als waardevol beschouwd.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is positief over het voorgestelde activiteitenprogramma van Hackers & Designers. De aanvraag start met een goede reflectie op het afgelopen jaar. De organisatie trekt de lijn van succesvolle programmaonderdelen zoals het *Summer Camp* door en breidt deze verder uit met enkele nieuwe initiatieven, waarbij ook veel aandacht is voor kinderen. Wat betreft de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het programma heeft de commissie veel vertrouwen in zowel de vakdeskundigheid van de betrokken makers, als de zeggingskracht en oorspronkelijkheid van het programma. Thematisch is er wel overlap met andere Nederlandse collectieven, maar de uitwerking ervan naar het activiteitenprogramma is goed. De kritische maar geïnteresseerde houding van Hackers & Designers richting de

techno-utopieën uit Californië wordt door de commissie gewaardeerd. De commissie spreekt van een degelijk holistisch programma met veel aandacht voor de *open call*, voorbereidende workshops en vormen van kennisdeling tijdens en na afloop van programma's. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het voorgestelde activiteitenprogramma dan ook als ruim voldoende tot goed.

De bijdrage aan het vakgebied noemt de commissie daarbij evident. Ze spreekt van een aansprekend peer-to-peerprogramma en ziet goede samenwerkingen met MU, Waag, FIBER en Framer Framed. Wel wordt daarbij weer de overlap in thema's en doelstellingen van de verschillende platforms opgemerkt. Toch voegt Hackers & Designers waarde toe door met het netwerk van makers verbindingen te leggen tussen deze instellingen en ook internationale netwerken te openen. De maatschappelijke waarde van het programma zit geborgd in de thematiek en de wijze waarop Hackers & Designers de kennis en inzichten daarbinnen deelt met een steeds breder publiek. Op het criterium met betrekking tot de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke waarde beoordeelt de commissie het voorstel als ruim voldoende tot goed.

Wat betreft de toegankelijkheid en het publieksbereik is de commissie voldoende overtuigd van het voorstel. De activiteiten van Hackers & Designers zijn voor een groot deel gericht op de eigen community, maar door samenwerkingen met andere instellingen en een diversificatie van de formats weet de organisatie de doelgroep te verbreden. *Open access* in technologie is daarbij een van de leidende principes. Er is veel aandacht voor diversiteit en inclusie in het programma. Hackers & Designers denkt op een structurele manier na over verschillende aspecten van toegankelijkheid. Zo is de website herontwikkeld volgens de *Web Content Accessibility Guidelines*.

De commissie is kritischer over het voorstel als het gaat om de bedrijfsvoering en organisatie. De *governance* van Hackers & Designers is door de coöperatieve vorm afwijkend, wat niet slecht hoeft te zijn, maar de structuur met de verschillende organisatieleden is wat *governance* betreft vrijblijvend. Wel is de organisatie bijvoorbeeld voornemens een externe vertrouwenspersoon te betrekken. De financiële ratio's van Hackers & Designers zijn in 2023 verslechterd ten opzichte van 2022 als gevolg van enkele tegenvallers. De financieringsmix is redelijk al leunt het programma zwaar op de bijdrage van het Stimuleringsfonds. De beheerslasten zijn relatief hoog door de kosten voor de huisvesting, al worden deze door middel van verhuur grotendeels terugverdiend. Alles overziend beoordeelt de commissie het voorstel op dit criterium als nipt voldoende.

Over het geheel genomen spreekt de commissie van een aanvraag die ruim voldoende is als het gaat om de consistentie in doel en opzet. Hackers & Designers is onderdeel van een levendige community die verschillende platforms met elkaar verbindt. De waarde van het activiteitenprogramma wordt ondanks de overlap in thematiek met andere instellingen door de commissie erkend en ook organisatorisch staat Hackers & Designers volgens haar voldoende sterk.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert op basis van bovenstaande overwegingen in eerste aanleg positief over de aanvraag van Hackers & Designers. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.

Aanvrager:	Research Collective for Decoloniality & Fashion
Titel:	Fashion and its Decolonial Options
Gevraagd bedrag:	€ 90.000

POSITIEF, ONVOLDOENDE BUDGET

Inleiding en samenvatting

Research Collective for Decoloniality & Fashion dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Fashion and its Decolonial Options*. Het aangevraagde bedrag is € 90.000 per kalenderjaar. Research Collective for Decoloniality & Fashion is statutair gevestigd in Utrecht en dient in binnen het landsdeel midden.

The Research Collective for Decoloniality & Fashion (RCDF) is een experimenteel onlineplatform dat in 2012 is opgericht. De missie is om kritiek te leveren op de ontkenning en uitwissing van een diversiteit aan modesystemen als gevolg van eurocentriciteit, ongelijke mondiale machtsverhoudingen gebaseerd op de modern-koloniale orde en de Euro-Amerikaanse canon van normativiteit gematerialiseerd in moderne esthetiek. De RCDF wordt ondersteund door een gemeenschappelijk, decentraal en experimenteel proces in termen van collectieve ideevorming, organisatie en besluitvorming, waarbij alle activiteiten worden geïnitieerd, ontwikkeld en uitgevoerd door en voor hun wereldwijde gemeenschapsleden. De activiteiten overschrijden de grenzen van academie, design en erfgoed en zijn in lijn met de visie om te werken aan een politiek van herstel, een politiek van esthetische en epistemische restitutie en reparatie.

Het programma streeft ernaar om te werken aan decentrale en dekoloniale manieren van kenniscreatie en -deling met betrekking tot *body fashioning* – via een wereldwijd netwerk van lokale modecoalities en via formats zoals gesprekken met onderzoekers, ontwerpers, ambachtslieden en activisten, bezoeken, (video)presentaties, tentoonstellingen, publicaties, performances en rituelen. De kernactiviteiten bestaan onder meer uit de maandelijks *Conversations*, het *Decolonial Film Festival*, het jaarlijkse *Zine*, een jaarlijkse onlinecursus en de tweejaarlijkse *Global Fashioning Assembly*. Hoewel het initiatief statutair in Nederland is geregistreerd, is het speelveld en de focus wereldwijd.

Ter ondersteuning van de groeiende vraag naar dekolonisatie in de kunsten, het onderwijs en het ontwerp, faciliteert het collectief processen van het gezamenlijk formuleren van alternatieve dekoloniale kaders die relevant zijn voor kunst-, ontwerp- en modepraktijken, evenals modeonderwijs en -onderzoek. Met het programma worden dekoloniale paden geboden voor instellingen die niet de kennis, tijd of middelen hebben om afzonderlijk en onafhankelijk door dit noodzakelijke dekoloniale werk te navigeren. Ervaringen en gegenereerde kennis worden gedeeld via presentaties, blogposts, nieuwsbrieven, podcasts, publicaties en opnames, wat bijdraagt aan een online open access archief over dekolonisatie en mode.

Het platform werkt onder meer samen met African Fashion Research Institute, New Zealand Fashion Museum, Fashion Liberation Collective, Pakistan Collective for Decolonial Practices en Coletivo Malvestidas.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich verdeeld uit over het voorstel voor Fashion and its Decolonial Options, in de zin dat ze sterke en minder sterke punten ziet. De commissie uit haar waardering voor het collectief dat opereert vanuit een heldere context en een helder doel. Ze onderschrijft daarbij de urgentie en het belang van andere benaderingen van modesystemen en van het onderwijs. Het thema *Decolonising fashion* is in de ogen van de commissie wel heel veelomvattend. Ze had graag een meer precieze omschrijving hiervan gezien om de betekenis beter te kunnen duiden. Verder mist de commissie in het voorstel met name de stem en het geluid van zelfstandige makers uit het veld, hetgeen ze juist van belang acht gezien de intenties van het beoogde programma. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke waarde van het voorgestelde programma wel als ruim voldoende en noemt specifiek de zeggingskracht en oorspronkelijkheid van waarde die zijn verbonden met het platform en het programma. Hoewel de commissie zich kritisch uitlaat over de mate van de concrete, inhoudelijke uitwerking, geven de manier van online werken met relevante internationale netwerken en de voorgestelde formats, vertrouwen in de onderscheidende waarde van het collectief binnen het modediscours.

Ook over de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie positief gestemd. Ze beoordeelt het voorstel op dit criterium als goed. De manier waarop het collectief zich inzet voor inclusie, meerstemmigheid en verbreding van perspectieven acht de commissie waardevol. De commissie is wel van mening dat de reflectie op recente, voorgaande activiteiten beter beschreven had kunnen worden aangezien de thematiek juist vraagt om een goede reflectie en inzicht in de samenwerkingen, de betekenis ervan en de doorwerking in de communities. Ook in de betekenis van het collectief als experts op het gebied van dekoloniaal werk voor andere organisaties, ziet de commissie een interessante adviseursfunctie en een maatschappelijke meerwaarde. De samenwerkingen met de academische wereld, kunstacademies en festivals acht de commissie eveneens interessant.

Op het criterium met betrekking tot de toegankelijkheid en het publieksbereik beoordeelt de commissie het voorstel echter als onvoldoende. Er wordt in beperkte mate inzicht gegeven in hoe de communities de organisatie vinden en hoe de organisatie de communities vindt. Voor de commissie lijkt het vooral via academische instituten te gaan, wat haar tegenstrijdig lijkt met de missie van het collectief. Daarbij vindt de commissie het publieksbereik zeer beperkt terwijl het een, met name, onlineprogramma betreft en er communities in twintig landen worden betrokken. Ook de strategie voor het publieksbereik is summier en globaal beschreven, hetgeen de commissie weinig vertrouwen geeft in de ontwikkeling en verbetering ervan. Enkele leden van de commissie plaatsen daarbij vraagtekens bij de verbondenheid van het collectief met de Nederlandse ontwerpinfrastructuur en hadden graag beter zicht gehad de wijze waarop het voorstel bijdraagt aan het bevorderen en vernieuwen hiervan.

Ten aanzien van de bedrijfsvoering en de opzet van de organisatie laat de commissie zich kritisch uit. De organisatie heeft nog geen financiële of organisatorische stabiliteit bereikt. Het doel voor de komende vijf jaar is om te werken aan een stabiele organisatie, maar de commissie uit haar twijfels of de organisatie nu al klaar is voor een meerjarige financiering. Verder zet de commissie vraagtekens bij de haalbaarheid van de financieringsmix zoals begroot. De jaarrekening laat zien dat er in 2022 € 28.000 aan baten is opgehaald, in 2023 was dat slechts € 7.000. De subsidie die is toegekend in de afgelopen jaren is enkel afkomstig van het Stimuleringsfonds. De organisatie verwacht in 2025 financiering uit samenwerkingen op te halen, maar benoemt niet op welke wijze ze dit zal doen. Ook worden er verschillende andere publieke en private fondsen aangeschreven, maar onduidelijk is of hiervan al eerder ondersteuning is ontvangen. De commissie beoordeelt over het algemeen de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling als onvoldoende en stelt dat er op het vlak van *governance* en *fair practice* nog belangrijke stappen te zetten zijn. De uiteenzetting over *fair practice* vindt de commissie in het huidige voorstel vrij

onduidelijk. Enkel de *executive board* wordt betaald (op zzp-basis) en bestaat uit twee leden uit België en Brazilië. Er wordt wel ingegaan op transparantie en collectiviteit waarbij de taken en rollen organisch worden verdeeld. Daarmee stelt de organisatie te voldoen aan de vijf principes van de *Fair Practice Code*. Iedereen krijgt in principe dezelfde compensatie voor werkzaamheden ongeacht het land waarin je gevestigd bent.

Alles overziend vindt de commissie de aanvraag niet voldoende overtuigend als het gaat om de consistentie in doel en opzet. Hoewel de commissie spreekt van een mooi en waardevol concept en haar waardering uitspreekt voor de intenties en doelstellingen van het collectief, heeft de commissie op basis van de inhoudelijke uitwerking van de aanvraag te weinig vertrouwen in een onderscheidend activiteitenprogramma voor 2025. Het voorstel biedt onvoldoende concreetheid en stabiliteit voor ondersteuning als meerjarig activiteitenprogramma.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert als gevolg van de hoge scores op de eerste twee criteria en bovenstaande overwegingen, in eerste aanleg net positief over de aanvraag van Research Collective for Decoloniality & Fashion. Echter, de binnen deze categorie positief beoordeelde voorstellen overschrijden het beschikbare budget. De positief beoordeelde aanvragen zijn daarom gerangschikt op basis van de gemiddelde eindscore op de beoordelingscriteria, zoals beschreven in artikel 14 van de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie. Op basis van deze rangschikking is het voorstel helaas te laag geëindigd om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de regeling.